

**Lastensuojelun
Keskusliitto**

TOIMINTALINJAUS 2008 – 2012

JA

VUOSIKATSAUS

2008

Liittokokouksen 25.5.2009 päätös

SISÄLLYS

TAUSTAA: TOIMINTALINJAUS 2008–2012	3
STRATEGISTEN VALINTOJEN LÄHTÖKOHDAT	3
Visio ja toimintatavat	3
LASTENSUOJELUN KESKUSLIITON TOIMINNOT.....	4
VAIKUTTAMISTOIMINTA	4
VIESTINTÄ	4
KOULUTUSTOIMINTA JA FOORUMIT	5
ASiantuntijapalvelut	5
Kotimainen yhteistyö.....	5
Kansainvälinen yhteistyö	5
Kehittämishankkeet.....	5
TALOUS	6
HALLINTO	6
VUOSIKATSAUS 2008	7
TOIMINTAAN VAIKUTTANEET TEKIJÄT.....	7
TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS	8
SIDOSRYHMIEN NÄKEMYKSIÄ	8
VAIKUTTAMISTOIMINTA	8
TOIMIKUNTARAKENTEEN UUDISTUS.....	9
KANSAINVÄLISTEN ASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA	11
LASTENSUOJELUN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA	12
Lähialueyhteistyö	13
Sijaishuollon maailmanjärjestö FICE	13
MAAHANMUUTTAJALAPSET-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA	15
VARHAISKASVATUKSEN JA EHKÄISEVÄN LASTENSUOJELUN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA	16
Varhaiskasvatuksen maailmanjärjestö OMEP.....	17
LAPSEN OIKEUDET JA LAPSIPOLITIIKKA -TOIMIKUNNAN TOIMIALA	18

Lapsen oikeudet	19
Lapsen ruumiillinen koskemattomuus.....	19
VIESTINTÄASIAIN TOIMIKUNNAN TOIMIALA	19
LAPSEN MAAILMA -LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO	21
KIRJASTO JA TIETOPALVELUTOIMIKUNNAN TOIMIALA	22
Lapsitiedon keskus	23
KEHITTÄMISHANKKEET	24
ERILLISHANKKEET	26
LIITTEET	27
JÄSENISTÖ	27
HALLITUS 2008	30
TYÖVALIOKUNTA 2008	31
TILINTARKASTAJAT 2008	31
NEUVOTTELU- JA TOIMIKUNNAT 2008	32
KOTIMAINEN YHTEISTYÖ 2008	37
Viranomaisten asettamat elimet	37
Edustus eri yhteisöissä	37
Yhteisöt, joissa keskusliitto on jäsenenä	39
JÄSENYYS JA TOIMINTA KANSAINVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ JA VERKOSTOISSA 2008	40
KOULUTUSTILAISUUDET, TAPAHTUMAT JA VIERAILUT 2008	41
KUULEMISET, KANNANOTOT, LAUSUNNOT JA VAIKUTTAJATOIMINTA 2008	44
JULKAISUT 2008.....	47
WWW-SIVUSTOT JA TIETOKANNAT	47
HUOMIONOSOITUKSET 2008.....	48
HENKILÖKUNTA 2008	49

TAUSTAA: TOIMINTALINJAUS 2008–2012

Lastensuojelun Keskusliiton päivitetty toimintalinjaus 2008–2012 perustuu Lapsen hyvä elämä 2015 –toimintalinjaukseen ja keskusliiton aikaisempaan strategiaan.

Liittokokous tarkistaa vuosittain toimintalinjauksen seuraavaksi viisivuotiskaudeksi, samalla kun hyväksyy seuraavan vuoden toimintasuunnitelman.

STRATEGISTEN VALINTOJEN LÄHTÖKOHDAT

Lastensuojelun Keskusliitto on lapsen puolestapuhujana yhteiskuntapoliittinen vaikuttaja, voimien kokoaja ja vastuullinen kehittäjä.

Keskusliiton arvoja ovat

- kaikkien lasten ihmisarvon ja oikeuksien edistäminen
- vuorovaikutus
- avoimuus
- yhteistyö ja kumppanuus.

Keskusliiton toimintaa ohjaavat periaatteet

- oma-aloitteisuus
- aktiivisuus ja rohkeus
- asiantuntemus
- vastaanottajalähtöisyys.

Keskusliiton perustehtävä on lastensuojelun kehittäminen ja yhteistyön edistäminen alan toimijoiden keskuudessa.

Täten keskusliitto on:

- lastensuojelutyön turvaaja/edistäjä
- yhteistyön tekijä
- asiantunteva viestijä
- lapsinäkökulman esille tuoja
- ammatillisen laadun parantaja
- ajankohtaishankkeiden toteuttaja
- tulevaisuuden rakentaja
- luotettava kumppani
- kansainvälisen lasten suojelun osaaja.

Visio ja toimintatavat

Lastensuojelun Keskusliitto edistää kaikkien lasten oikeutta hyvään ja turvalliseen elämään sekä kehittää lastensuojelua jäsenyhteisöjensä ja yhteistyökumppaneidensa kanssa.

Kaikilla toiminnan alueillaan keskusliitto edistää lapsen etua niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Liitto puolustaa erityisesti haavoittavissa oloissa tai syrjäytymisvaarassa eläviä lapsia ja nuoria. Toiminnan lähtökohta on YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Liitto työskentelee lapsen oikeuksien edistämiseksi lasten suojelun kaikissa vaiheissa. Peruspalveluiden ja lastensuojelun avo- sekä sijaishuollon laadun ja menetelmien kehittäminen ovat tärkeällä sijalla liiton työssä.

Lapsitiedon keskuksena liitto tuottaa ja välittää luotettavaa tietoa. Tähän tietoon perustuu keskusliiton toiminta alan kehittäjänä, edunvalvojana ja lastensuojelun toimintaedellytysten turvaajana.

Liitto on kansallisesti ja kansainvälisesti luotettava kumppani. Keskusliitto kokoaa jäsenistönsä osaamista ja kehittää lasten suojelun laatua yhdessä jäsenten ja muiden kumppaneiden kanssa.

Lastensuojelun Keskusliitto toteuttaa visiota seuraavilla toiminta-alueilla:

Lapsen oikeudet

- YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus (LOS)
- lapsen osallisuuden edistäminen
- lapsen ruumiillinen koskemattomuus.

Lasten suojelu

- lasten ja lapsiperheiden köyhyiden ja syrjäytymisen ehkäisy
- lapsiperheiden palvelut
- varhaiskasvatus lapsen kasvun ja kehityksen sekä hyvinvoinnin tukijana
- lapsen aseman parantaminen ja lapsen menetyksen vähentäminen vanhempien erotessa.

Lastensuojelu ja erityisen tuen tarpeessa olevat lapset

- lastensuojelun kokonaisuus
- maahanmuuttajalapset, pakolaislapset ja yksin tulleet lapset.

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITON TOIMINNOT

Lastensuojelun Keskusliiton säännöt (2§) määrittävät liiton toiminnan tarkoituksen seuraavasti: ”Keskusliiton tarkoituksena on kehittää kaikinpuolisesti lastensuojelua ja edistää yhteistoimintaa lastensuojelun alalla yksityisten järjestöjen ja muiden yhteisöjen sekä näiden ja kuntien ja valtion viranomaisten kesken”.

VAIKUTTAMISTOIMINTA

Keskusliiton keskeinen strateginen toiminta-alue on yhteiskuntapoliittinen vaikuttaminen lapsinäkökulman esilletuomiseksi, lapsen oikeuksien edistämiseksi, osallisuuden lisäämiseksi ja lastensuojelutyön turvaamiseksi.

Keskusliiton rooli yhteiskuntapoliittisena vaikuttajana ja lapsinäkökulman esille tuojana edellyttää, että liitto tuntee edustamansa alueen uusimman tiedon ja kehityksen sekä alalla käytävän keskustelun. Keskusliiton tavoitteena on vaikuttaa lasta koskevaan lainsäädäntöön, voimavarapäätöksiin ja kehittämissohjelmiin samoin kuin yhteiskunnalliseen asenneilmastoon yhdessä sitoutuneen jäsenistönsä ja henkilöstönsä kanssa. Toimintalinjauksikaudella keskeistä on mm. vaikuttaminen uuden lastensuojelulain, lastensuojelun kehittämissohjelman ja hallituksen Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi politiikkaohjelman täytäntöönpanoon samoin kuin yhteistyö lapsiasiavaltuutetun toimiston kanssa.

Vuosina 2008–2012 keskusliiton edunvalvontatyöhön vaikuttavat kunnallisvaalit (2008), eduskuntavaalit (2011) ja presidentinvaalit (2012), joihin valmistellaan omat vaalitavoitteet sekä niitä tukevaa tausta-aineistoa.

VIESTINTÄ

Keskusliiton viestinnän tehtävä on luoda yhteiskuntaa lastensuojelun ja lasten – erityisesti haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten – näkökulmasta sekä toimia yhteiskuntapoliittisena vaikuttajana, joka muokkaa asenteita lapset huomioon ottaviksi ja pyrkii turvaamaan lastensuojelun hyvät toimintaedellytykset. Viestinnän avulla tuetaan liiton profiloitumista strategisten tavoitteiden ja vision mukaisesti. Liitto aktivoi lapsista ja lastensuojelusta käytävää yhteiskunnallista keskustelua.

Lapsen Maailma

Kasvatukseen ja lastensuojeluun erikoistunut kuukausilehti Lapsen Maailma on tärkeä osa keskusliiton ajankohtaisviestintää. Lehti tuo ammattitaidolla esiin lapsinäkökulmaa. Sen lukijoita ovat ammattilaiset, jotka tarvitsevat työssään ajantasaista tietoa kasvatuksesta, lastensuojelusta ja lapsiperheiden tilanteesta, sekä lasten vanhemmat ja isovanhemmat. Lapsen Maailma esittelee lukijoilleen keskusliiton ja sen jäsenyhteisöjen toimintaa ja alan hyviä käytäntöjä.

KOULUTUSTOIMINTA JA FOORUMIT

Vastuullisena kehittäjänä keskusliitolle on tärkeää alan ammatillisen laadun kehittäminen. Tähän pyritään toisaalta vaikuttamalla alan koulutuksen sisältöihin ja toisaalta järjestämällä omaa täydennyskoulutusta.

Koulutustoiminta liittyy aina läheisesti liiton muuhun työhön ja kehittämishankkeisiin. Koulutustoiminnan tavoitteena on tarjota alan ammattilaisille, tutkijoille, luottamushenkilöille ja sidosryhmille ajankohtaista tietoa lastensuojelusta sekä mahdollisuus keskinäiseen tiedon ja kokemusten vaihtoon.

Foorumit ovat keskusliiton ja sen jäsenistön sekä yhteistyökumppaneiden tapaamis- ja keskustelutilaisuuksia, joita järjestetään ajankohtaisista teemoista tai asiakokonaisuuksista. Foorumien tarkoituksena on kasvokkain tapahtuva tiedon ja kokemusten vaihto.

ASIAANTUNTIJAPALVELUT

Keskusliiton työntekijät ovat oman alansa asiantuntijoita, joiden asiantuntemusta käyttävät jäsenyhteisöt ja muut sidosryhmät luennointitehtävissä, asiantuntijakirjoittamisessa, työryhmien jäsenyyksissä ja erilaisessa konsultoinnissa.

Erillissopimuksin asiantuntijapalveluja voidaan myös käyttää kansallisissa ja kansainvälisissä kehittämishankkeissa.

Keskeinen osa asiantuntijapalveluita on hyvien käytäntöjen kokoaminen, levittäminen ja juurruttaminen yhteistyössä jäsenyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

KOTIMAINEN YHTEISTYÖ

Keskusliiton kotimaista yhteistyötä tehdään sekä liiton omissa neuvottelu- ja toimikunnissa että viranomaisten, jäsenyhteisöjen ja sidosryhmien asettamissa toimielimissä.

Keskusliitolla voi olla myös kotimaisia yhteistyöhankkeita jäsenyhteisöjen ja sidosryhmien kanssa. Keskusliiton rooli näissä yhteistyöhankkeissa on usein koordinoiva. Yhteistyötä tehdään myös koulutustilaisuuksien suunnittelussa ja järjestämisessä sekä vaikuttajatoiminnassa.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Kansainvälisen lastensuojelun asiantuntijana keskusliitto koordinoi tietoa, toimintaa ja osaamista Suomesta ulkomaille ja päinvastoin. Liitto edustaa suomalaista lastensuojelua kansainvälisillä foorumeilla ja toimii asiantuntijana mm. lähialueyhteistyössä. Lisäksi keskusliitto on jäsenyhteisöjensä linkki alan eurooppalaisiin ja kansainvälisiin järjestöihin.

Yleisen edunvalvonnan osana keskusliiton kansainvälisen toiminnan ja viestinnän tavoitteena on lapsen edun turvaaminen eurooppalaisessa lainsäädännössä, ohjelmissa ja sopimuksissa samoin kuin lapsia koskevien kansainvälisten sopimusten, ennen kaikkea YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen, toteutumisen seuranta ja siitä tiedottaminen. Kansainvälistä toimintaa on liiton kaikilla sisältöalueilla.

KEHITTÄMISHANKKEET

Keskusliitto on alan vastuullinen kehittäjä. Tulevaisuuden rakentajana liitto seuraa aktiivisesti toimintaympäristönsä muutoksia uusien kehittämistarpeiden havaitsemiseksi ja niistä viestimiseksi. Kokeilu- ja kehittämistyötä tehdään pääosin erillisasiirtoisissa kansallisissa ja EU-projekteissa. Liitto keskittyy ensisijaisesti laajoihin yhteistyöhankkeisiin

jäsenyhteisöjensä ja muiden sidosryhmien kanssa. Uudet projektit perustuvat tarkkaan harkintaan ja pidättyvyyteen. Kehittämistyössä huolehditaan siitä, että hankkeiden kokemukset ja tulokset juurtuvat mahdollisimman hyvin toimintaympäristöönsä ja leviävät myös muiden toimijoiden käyttöön.

TALOUS

Keskusliiton varainhankinta perustuu Lasten Päivän Säätiön tuotto-osuuteen ja Raha-automaattiyhdistyksen avustuksiin. Vaikuttamistoiminnassaan liitto puolustaa rahoittajiensa erityisasemaa ja kertoo niiden avulla tehtävästä lastensuojelutyöstä. Tämän lisäksi keskusliitto hakee tarpeen mukaan avustuksia ministeriöiltä ja/tai muilta hankkeille avustuksia myöntäviltä tahoilta. Keskusliiton kansainvälisten yhteistyöhankkeiden keskeisenä edellytyksenä on EU-rahoitus, kehitysyhteistyössä ja lähialueyhteistyössä ulkoasiainministeriön rahoitus tai muut soveltuvat rahoituslähteet.

HALLINTO

- **Liittokokous**

Keskusliiton ylin päättävä elin, liittokokous, kutsutaan koolle sääntöjen edellyttämällä tavalla vähintään kaksi kertaa vuodessa. Sääntömääräisten asioiden lisäksi liittokokouksissa käsitellään alan ajankohtaisia asioita.

- **Hallitus**

Keskusliiton asioita hoitaa ja niistä vastaa hallitus. Hallituksen jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä valitaan liittokokouksessa kolmivuotiskaudeksi. Hallitus kokoontuu tarpeen mukaan, keskimäärin kerran kuukaudessa.

- **Toimikunnat**

Hallituksen apuna toimii työvaliokunta, joka valitaan kalenterivuosittain. Samoin valitaan pysyvät toimikunnat, jotka ovat hallituksen asiantuntijaelimiä. Pysyvät toimikunnat ovat alansa valtakunnallisia yhteistyö- ja asiantuntijaelimiä. Ne luotaavat, suunnittelevat, kehittävät ja arvioivat alueensa toimintaa ja kehitystä. Omalla sektorillaan ne toimivat myös yhteiskuntapoliittisina vaikuttajina. Pysyvillä toimikunnilla voi olla myös tilapäisiä alatyöryhmiä.

VUOSIKATSAUS 2008

TOIMINTAAN VAIKUTTANEET TEKIJÄT

Toukokuussa saatiin suruviesti keskusliiton kunniajäsen Elina Rautasen kuolemasta. Hän toimi keskusliitossa tutkimussihteerinä vuonna 1949. Keskusliiton luottamustehtävissä hän toimi vuosina 1950–1985, jolloin hän oli Pelastakaa Lapset ry:n palveluksessa.

Uusi lastensuojelulaki tuli voimaan toimintavuoden alussa. Lastensuojeluilmoitukset lisääntyivät eri puolilla maata. Kouluhäiriöiden arvioitiin osaltaan lisänneen ilmoituksia. Kunnissa ongelmana oli puute pätevistä työntekijöistä. Hallinto-oikeuksissa käsiteltävät lastensuojelutapaukset lisääntyivät voimakkaasti.

Lastensuojelussa korostetaan rakennemuutoksen tarvetta. Tavoitteena on siirtää sijaishuollon painopistettä perhehoitoon. Ongelmana on kuitenkin puute sijaisperheistä. Tarvittava perhehoitolain uudistus on hallituksen lainsäädäntöohjelmassa kirjattu vuodelle 2010. Sama aikataulu koskee päivähoitolain uudistusta.

Kauhajoen koulusurmat nostivat julkisuuteen muistot vuoden 2007 tapahtumista Jokelan koulussa. Niiden on väistämättä johdettava pohtimaan lasten ja nuorten psykososiaalisten palvelujen kehittämistarpeita. Palvelujen puutteet todettiin muun muassa lääninhallitusten arvioissa.

Lapsiin ja nuoriin kohdistuva väkivalta on kuluvana vuonna ollut laajalti esillä julkisessa keskustelussa. Tutkimustietoa saatiin ensimmäisestä laajasta lapsiuhritutkimuksesta.

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Toimintalinjauksen mukaisesti vahvistettiin edunvalvontaa ja viestintää, yhteistyötä jäsenyhteisöjen ja sidosryhmien kanssa sekä lasten suojelun kehittämistä.

Edunvalvonnassa keskeisellä sijalla oli uuden lastensuojelulain toteutumisen seuranta. Kevätliittokokouksen kannanotossa korostettiin lastensuojeluresurssien turvaamista valtion keskushallinnossa. Eri yhteyksissä esitettiin perhehoitolain ja varhaiskasvatuslain valmistelutyön nopeaa käynnistämistä. Toimintavuonna liiton edunvalvonnassa kiinnitettiin erityistä huomiota myös pakolaislasten ja ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten asemaan.

Viestintästrategia oli käsittelyssä vuonna 2008. Nykyisen strategian linjausten mukaisesti on kehitetty sähköistä viestintää esimerkkinä Lapsen Maailma -lehden sivustot, tietopalvelun aikakauslehtikatsaukset ja kansainvälisen toiminnan katsaukset.

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät Jyväskylässä olivat osanottajamäärältään historian suurimmat. Kansainvälinen sijaishuollon kongressi oli ohjelmaltaan ja käytännön toteutukseltaan onnistunut, mutta pienen osanottajamäärän vuoksi taloudellisesti raskas.

Toimintavuonna päätettiin käynnistää keskusliiton historiikin kirjoittaminen, joka valmistuu vuonna 2012 vietettävään 75-vuotisjuhlaan. Keskusliiton arkistojen siirto Kansallisarkistoon jatkuu.

Toimintavuoden alusta uusittiin toimikuntarakenne vastamaan toimintalinjausta. Neuvottelu- ja toimikuntien toimeksiannoissa korostuvat lastensuojelun kokonaisuus ja ehkäisevä lastensuojelu. Neuvottelu- ja toimikunnat ovat merkittävä osa yhteistyötä jäsenyhteisöjen ja sidosryhmien kanssa. Ensimmäisen vuoden kokemukset ovat rohkaisevia. Neuvottelu- ja toimikunnissa on aikaisempaa laajempi edustus jäsenyhteisöistä ja sidosryhmistä. Laajoissa neuvottelukunnissa on onnistuttu löytämään myös uusia työmuotoja.

Hallituksen päätöksellä keskusliitto sitoutui noudattamaan valtakunnallisia varhaisen puuttumisen eettisiä periaatteita.

SIDOSRYHMIEN NÄKEMYKSIÄ

Keskusliitto teetti vuoden 2007 ja 2008 vaihteessa sidosryhmätutkimuksen, jonka tuloksia on hyödynnetty viestintästrategian laadinnassa. Tutkimuksella kartoitettiin kansanedustajien, virkamiesten, toimittajien sekä keskusliiton jäsenten ja yhteistyökumppaneiden mielipiteitä liitosta sekä sen toiminnasta ja viestinnästä.

Tulokset osoittavat, että sidosryhmät suhtautuvat keskusliittoon positiivisesti ja pitävät sen toimintaa tärkeänä. Keskusliittoa kuvataan perinteikkääksi lastensuojelualan kattojärjestöksi, joka koordinoi lastensuojelualan yhteistyötä ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen keskusteluun. Liittoa pidetään myös asiantuntevana, luotettavana ja yhteistyökykyisenä toimijana ja sen tutkimustyötä arvostetaan. Tutkimuksen perusteella liiton asiantuntijaroolia voidaan pitää erittäin vahvana.

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös keskusliiton toiminnan osa-alueita ja niiden tärkeyttä. Vastaajien mielestä liiton tulisi toiminnassaan keskittyä erityisesti lapsen oikeuksia, avohuoltoa ja ennaltaehkäisyä käsitteleviin kysymyksiin.

VAIKUTTAMISTOIMINTA

Toimintavuonna keskeistä oli vaikuttaminen uuden lastensuojelulain toimeenpanoon ja resursointiin niin valtio- kuin kuntatasollakin. Keskusliiton kevätiliittokokous hyväksyi kannanoton lastensuojelun voimavarojen lisäämisestä valtionhallinnossa. Lisäksi selvitettiin kuntien sosiaalityöntekijöiden kokemuksia uuden lain toteuttamisessa.

Tiedotus- ja vaikuttamistoiminnassa käytettiin myös Taloustutkimuksella teetettyä selvitystä kansalaisten suhtautumisesta lastensuojeluun ja sen turvaamiseen. Lastensuojelun toimintamahdollisuuksien turvaamista korostettiin myös eduskunnan

valiokuntien kuulemisissa vuoden 2008 valtion talousarviota käsiteltäessä. Vaikuttajatoiminnassa korostettiin lastensuojelun laadun turvaamista ja sen arviointia.

Kuntavaaliteemoihin vaikutettiin järjestöjen, kirkon ja viranomaisten yhteisellä *Valtuutetun huoneentaululla*, johon yli 2000 kuntavaaliehdokasta ilmoitti sitoutuvansa.

Vaikuttajatoiminnassa puututtiin erityistä turvaa tarvitsevien lasten asemaan. Pakolaislasten ja ilman huoltajaa tulleiden lasten asemaan puututtiin lausunnoin ja kannanotoin.

Lisäksi kannotoissa ja lausunnoissa vaadittiin varhaiskasvatuslain ja perhehoitolain valmistelutyön pikaista käynnistämistä.

Vuosi 2009 on lapsen oikeuksien sopimuksen 20-vuotisjuhlavuosi. Keskusliitto on mukana toimintavuonna käynnistyneessä järjestöjen, kirkon ja valtiovallan kumppanuushankkeessa, jolla vahvistetaan lapsen oikeuksien tunnettuutta ja aikuisten sitoutumista näiden oikeuksien toteuttamiseen. Tavoitteena on tiedotus- ja vaikuttamistoiminnalla lisätä lapsen kuulemistä sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

TOIMIKUNTARAKENTEEN UUDISTUS

Toimintavuonna toteutettiin toimikuntien rakenneuudistus edellisvuoden hallituksen päätöksen mukaisesti. Muutoksen myötä toimikuntien lukumäärä kasvoi kahdella ja jäsenmäärät lisääntyivät aikaisemmista kokoonpanoista. Vuoden alusta alkaen toimi- ja neuvottelukunnat nimitetään kolmen vuoden määräajaksi kerrallaan, ja jäsenyydet asetetaan jäsenyhteisöjen haettaviksi. Uudet toimi- ja neuvottelukunnat vastaavat sisällöllisesti liiton toimintalinjausta. Uudistuksella haettiin vaihtuvuutta toimikuntien jäsenistössä ja samalla toimikuntien työhön pitkäjänteisyyttä.

Lastensuojelun Keskusliiton neuvottelu- ja toimikunnat	
Vuonna 2007:	Vuosina 2008-2010:
Kansainvälinen yhteistyötoimikunta	Kansainvälisten asiain toimikunta (22 jäsentä)
Sijaishuollon neuvottelukunta	Lastensuojelun neuvottelukunta (39 jäsentä)
Maahanmuuttajalapsen neuvottelukunta	Maahanmuuttajalapsen neuvottelukunta (21 jäsentä)
Varhaiskasvatuksen yhteistyötoimikunta	Varhaiskasvatuksen ja ennaltaehkäisevän lastensuojelun neuvottelukunta (30 jäsentä)
	Lapsen oikeudet ja lapsipolitiikka -toimikunta (13 jäsentä)
	Viestintäasiain toimikunta (10 jäsentä)
Lapsen Maailma lehden toimitusneuvosto	Lapsen Maailma lehden toimitusneuvosto (5 jäsentä)
Kirjasto- ja tietopalvelutoimikunta	Kirjasto- ja tietopalvelutoimikunta (4 jäsentä)

KANSAINVÄLISTEN ASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA

Kansainvälisten asiain neuvottelukunta kokoaa lasten suojelua ja lapsen oikeuksia koskevaa asiantuntemusta sekä välittää tietoa jäsenyhteisöille, sidosryhmille ja valtionhallinnolle. Toimikunta toimii linkkinä alan eurooppalaisiin ja kansainvälisiin järjestöihin.

Tavoitteet toimintalinjauksella:

Keskusliiton kansainvälisen toiminnan tavoitteena on lapsen edun turvaaminen eurooppalaisessa lainsäädännössä, ohjelmissa ja sopimuksissa. Tärkeää on lapsia koskevien kansainvälisten sopimusten, ennen kaikkea YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen, toteutumisen seuranta ja sopimuksen kehittämiseen vaikuttaminen. Kansainvälistä toimintaa on liiton kaikilla sisältöalueilla.

TOIMINTA VUONNA 2008

Kansainvälisten asiain neuvottelukunta kokoontui kolme kertaa vuoden aikana. Kokousten aiheina olivat lapsen oikeuksien sopimuksen määräsaikaisraportointi, sopimuksen 20-vuotisjuhluvuosi sekä yksilövalitusmenetelmät.

Toimintavuoden tärkein kansainvälinen asia oli YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen Suomen neljännen määräaikaishavainnon valmistelu. Ulkoasiainministeriö pyysi alkuvuodesta järjestöiltä lausunnot raportin luonnosta varten. Keskusliitto välitti pyynnön jäsenyhteisöilleen ja toimitti kootun lausunnon ulkoasiainministeriöön. Ministeriön raporttiluonnos tuli yhteisöjen kommentoitavaksi loppukesästä, ja kommentit käsiteltiin ministeriön järjestämässä keskustelutilaisuudessa elokuun lopussa. Suomen raportti valmistui 19.11.2008.

Lapsen oikeuksien sopimuksen raportoinnista keskusteltiin syksyllä sekä kansainvälisten asiain neuvottelukunnassa että lapsen oikeudet ja lapsipolitiikka -toimikunnassa. Molemmissa esille nousi raportoinnin monimutkaisuus ja raportointisykliin kaivattiin ohjeita. Kansainvälisten asiain neuvottelukunnan aloitteesta käynnistettiin raportointiprosessista kertovan esitteen valmistelu yhteistyössä ulkoasiainministeriön ja lapsiasiavaltuutetun toimiston kanssa. Esite valmistuu alkuvuodesta 2009.

Vuosi 2008 oli sosiaalisen suojelun ja sosiaalisen osallisuuden kansallisen toimintaohjelman raportointivuosi Euroopan komissiolle. Suomen maaraaportin valmistelusta vastasi sosiaali- ja terveysministeriö, ja raportti jätettiin heinäkuun lopussa. Keskusliitto antoi kommenttinsa raporttiin *Eurochild*-verkoston kautta. Keskusliiton näkemys oli, ettei EU:n yhdenvertaisten mahdollisuuksien vuosi 2007 ja komission valitsema vuoden pääteema lapsiköyhyys näkynyt millään tavalla Suomen raportissa.

Toimintavuonna keskusliitto osallistui myös kahden, lapsen oikeuksia käsittelevän seminaarin järjestämiseen. Helmikuun seminaarin teema oli *lapsiin kohdistuva väkivalta*. Marraskuun seminaarin teema oli *lapsen oikeus hyvään elämään*, ja tapahtuma toimi samalla lapsen oikeuksien sopimuksen 20-vuotisjuhluvuoden kampanjan avauksena.

Toimintavuonna keskusliitto aloitti pohjoismaisen lastensuojelukongressin valmistelut yhdessä muiden pohjoismaisten järjestöjen kanssa. Kongressi järjestetään Bergenissä syksyllä 2009.

Keskusliitto osallistui IFCW:n *World Forum* -tapahtumaan Walesin Cardiffissa. Edustus Eurochildin hallituksessa päättyi keskusliiton kansainvälisten asiain suunnittelijan vaihduttua kesällä, mutta tiivis yhteistyö verkoston kanssa jatkui.

LASTENSUOJELUN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA

Lastensuojelun neuvottelukunta seuraa uuden lastensuojelulain toteutumista ja tukee lastensuojelun kansallisten laatukriteerien aikaan saamista sekä kehittää palvelujen laadun arviointi- ja valvontajärjestelmää. Vuoden keskeisiä aiheita olivat uusi lastensuojelulaki, sijaishuollon rakennemuutos laitoshoidon ja perhehoidon välillä, ehkäisevä lastensuojelutyö ja uudistuva perhehoitolainsäädäntö.

Tavoitteet toimintalinjauksikaudella:

Lapsikeskeisiin työmenetelmiin perustuvat palvelut ovat kaikkien niitä tarvitsevien ulottuvilla ja toimivat saumattomana palveluketjuna sektorirajat ylittäen.

Avohuollon palveluja vahvistetaan ja lisätään varhaisen tuen muotoja.

Huostaanottopäätökset tehdään lapsen edun mukaisesti ottaen huomioon lapsen kehitykselliset tarpeet ja kaikkien osapuolten oikeusturva. Hallintokuntien välinen yhteistyö kodin ulkopuolelle sijoitettavan/sijoitetun lapsen hoitamisessa toimii lapsen edun mukaisesti.

Läheisverkosto toimii nykyistä järjestelmällisemmin lastensuojelun asiakkaana olevan lapsen tukena. Jokaisella lapsella on ainakin yksi pysyvä, turvallinen aikuissuhde.

Koko palveluketjun yhtenäinen, korkea perustaso turvataan valtakunnallisten laatukriteerien ja niihin perustuvan laadun ulkoisen arvioinnin järjestelmän avulla. Valtakunnalliset laatukriteerit muodostavat pohjan myös yhtenäisille lupamenettelyille ja valvontakäytännöille koko maassa.

Lastensuojelupalvelujen hankintaan on kehitetty yhteiset, lapsen edun etusijalle asettavat hankintatavat ja -kriteerit.

TOIMINTA VUONNA 2008

Vuonna 2008 sijaishuollon neuvottelukunnan nimi muutettiin lastensuojelun neuvottelukunnaksi. Muutoksen yhteydessä myös jäsenmäärä kasvoi. Lastensuojelun neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja mukaan lukien 39 jäsentä. Neuvottelukunta kokoontui kolme kertaa. Kokousten teemoina olivat lastensuojelun avohuolto ja perhetyö, lastensuojelun kehittämisen haasteet uuden lastensuojelulain näkökulmasta sekä koulun oppilashuolto ja moniammatillinen yhteistyö.

Perinteiset valtakunnalliset lastensuojelupäivät ja johtajapäivä järjestettiin Jyväskylässä 7.–9.10.2008. Päivien teemana oli *Lapsuus tässä ja nyt*. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän kaupungin ja Sosiaalijohto ry:n kanssa. Lastensuojelupäiville osallistui 1 131 alan ammattilaista. Johtajapäivän osallistujamäärä oli 324.

Vuoden lopussa alkoi myös vuonna 2009 Lahdessa järjestettävien Sijaishuollon päivien ohjelman suunnittelu. Tätä varten perustettiin pääasiassa lastensuojelun neuvottelukunnan jäsenistä koostuva koulutustyöryhmä, joka kokoontui neljä kertaa.

Kansainväliset sijaishuollon *Quality4Children*-laatukriteerit julkaistiin suomeksi sekä keskusliiton että Lapsitiedon keskuksen verkkosivuilla. Teksti on ladattavissa myös *Quality4Children*-hankkeen omilta sivuilta.

Vuoden lopussa keskusliitto oli mukana toteuttamassa esiselvitystä nimeltä *Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret*. Stakesin ja Nuorisotutkimusverkoston koordinoiman hankkeen tavoitteena oli osallistua kattavan, sektoreita ylittävän tietopohjan luomiseen syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten elämäntilanteen ja elinolojen kehityksen tutkimiseksi ja seuraamiseksi. Esiselvityksen osana keskusliitto aloitti jäsenjärjestöjensä tutkimus- ja kehittämistoiminnan kartoittamisen.

Keskusliiton aloitteesta keväällä 2008 perustettiin työryhmä *Tupakoinnin vähentäminen lastensuojelutyössä*. Työryhmä pohtii yhdessä syöpäjärjestöjen ja lastensuojelusektorin edustajien kanssa tupakkakäytöstä lastensuojelun näkökulmasta ja

kartoittaa mahdollisuuksia sekä keinoja suojella lapsia ja nuoria tupakoinnilta. Työryhmä toteutti syksyllä 2008 kyselyn lasten ja nuorten sekä heidän kanssaan työskentelevien tupakoinnista lastensuojelun piirissä.

Keskusliitto osallistui myös Perhehoitoliiton toteuttamaan perhehoitajien rekrytointikampanjaan sekä aihetta käsitelleeseen seminaariin eduskunnassa maaliskuussa.

Keskusliitto osallistui *Paljonko on Paljon – lastensuojelun vaikuttavuus ja talous* -hankkeeseen, jota koordinoi Sosiaalitalousosaamiskeskus, *Pääkaupunkiseudun Innovatiiviset lastensuojeluohjelmat* -hankkeeseen (Culminatumin hanke), Satakunnan ammattikorkeakoulun lastensuojelun laatuun liittyvään *The Quality of Substitute Care, Leonardo da Vinci* -hankkeeseen sekä lapsiasiavaltuutetun neuvottelukunnan lastensuojelijaoston toimintaan.

Suunniteltua väkivaltatilanteiden ja niiden uhan hallintaan lastensuojelutyössä tähtäävää *PART*-koulutusta ei pystytty järjestämään menetelmän lisenssiongelmien vuoksi.

Lähialueyhteistyö

Toimintavuonna jatkettiin kesäkuussa 2007 käynnistettyä hanketta *Huolenpidon piiri – lastensuojelupalvelujen uusien muotojen kehittäminen Karjalan tasavallassa*. Keskusliitto teki yhteistyötä Karjalan tasavallan opetus- ja nuorisosiain ministeriön, terveys- ja sosiaalisen kehityksen ministeriön sekä paikallisten viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Karhumäen piirissä koottiin lasten ja perheiden sekä lastensuojelupalvelujen tilannetta koskevia selvityksiä sekä käynnistettiin laadunhallintaa sekä lastensuojelun työmenetelmiä koskeva koulutus.

Kesäkuussa järjestetyllä opintomatalla Suomeen pilottialueen ja Karjalan opetusministeriön edustajat tutustuivat Helsingin Ensikotiyhdistyksen palveluihin, keskusliiton Neuvo-projektiin sekä läheisneuvonpitoon ja hankkeen pilottiyksiköiden palvelukuvauksiin. Marraskuussa toteutetulla opintomatalla paikalliset toimijat tutustuivat Ylä-Aunuksen kokemuksiin ennalta ehkäisevien palvelujen järjestämisessä.

Stakes jatkoi entiseen tapaan keskusliiton suomalaisena yhteistyökumppanina *Perhekeskeisen sosiaalityön ja lastensuojelun tukeminen Karjalan tasavallassa* -hankkeessa. Yhteistyötä tehtiin erityisesti ennalta ehkäisevien palvelujen sekä laatuksien kehittämässä. Hanke toteutettiin ulkoasiainministeriön avustuksen turvin.

Venäjän lastensuojelun kehittäminen -hanke, jossa keskusliitto oli Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian yhteistyökumppanina, päättyi vuoden 2008 lopussa. Hankkeen Lappeenrannassa 4.–6.3. järjestettyyn seminaariin osallistui 25 osanottajaa, joista 18 Karjalan tasavallasta. Hankkeen päätösseminaarit pidettiin Moskovassa Venäjän federaation liittoneuvostossa 14.11. (45 osanottajaa) sekä eduskunnan auditoriossa Helsingissä 21.11. (30 osanottajaa).

Syksyllä julkaistiin suomenkielinen versio *Lastensuojelu Euroopassa ja Venäjällä* -julkaisusta sekä julkaisun englanninkielinen tiivistelmä. Hanke sai myönteistä huomiota Venäjän federaation ja Karjalan tasavallan keskushallinnossa, ja sen tuloksia on käytetty hyväksi lastensuojelulainsäädäntöä kehitettäessä. Federaation ja Karjalan ministeriöt sekä FICEN venäläiset jäsenjärjestöt ovat tiedottaneet hankkeen julkaisusta laajasti.

Keskusliitto osallistui Viron Lastensuojeluliiton 20-vuotisjuhlaseminaariin Tallinnassa 3.10. sekä Venäjän opetus- ja tiedeministeriön, terveys- ja sosiaalisen kehityksen ministeriön, Venäjän UNICEFin, EveryChild-järjestön ja Vaikeaan elämäntilanteeseen joutuneiden lasten tukisäätiön järjestämään kansainväliseen sijaishuoltoa käsittelevään seminaariin Moskovassa 2.–4.12.

Omien hankkeidensa lisäksi keskusliitto konsultoi muiden tahojen lähialueyhteistyöhankkeita.

Sijaishuollon maailmanjärjestö FICE (Fédération Internationale Des Communautés Educatives)

Järjestön Suomen toimikuntaa edustaa lastensuojelun neuvottelukunta ja liiton edustaja on järjestön varapuheenjohtaja.

Keskusliitto isännöi FICEn maailmankongressia, joka järjestettiin Finlandia-talossa 11.–13.6.2008. Kongressin teemana oli paremman tulevaisuuden takaaminen lapsille (*Better Future for Children – Today*). Kongressissa juhlistettiin myös FICEn 60-vuotista taivalta lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kongressiin osallistui 279 alan ammattilaista 26 eri maasta.

Kongressin järjestelytoimikuntaan kuuluivat keskusliiton luottamushenkilöiden ja työntekijöiden lisäksi Helsingin kaupungin sosiaaliviraston, Helsingin yliopiston yhteiskuntapolitiikan laitoksen ja Stakesin edustajat.

FICEn maailmankongressin yhteydessä järjestettiin oma tapahtuma sijaishuollossa oleville 15–20-vuotiaille nuorille. Nuorten kongressi pidettiin Eerikkilän Urheiluopistolla Tammelassa sekä Finlandia-talossa Helsingissä. Tapahtumaan osallistui 29 nuorta ja 20 ohjaajaa kymmenestä eri maasta.

Nuorten kongressin teemana oli *Feeling the Future – Together*. Teema oli esillä nuorille järjestetyissä työpajoissa, joissa nuoret saivat ilmaista itseään valokuvauksen, liikunnan ja tanssin keinoin. Helsingissä nuoret osallistuivat myös Finlandia-talolla pidettyyn maailmankongressiin, johon he olivat valmistelleet esityksen.

Keskusliitto vastasi nuorten kongressin käytännön järjestelyistä yhdessä tapahtumaa varten kootun ohjausryhmän kanssa. Keskusliiton työntekijöiden lisäksi ohjausryhmässä olivat mukana SOS-Lapsikylä ry, Viertolan vastaanottokoti ja Sijoitettujen nuorten yhdistys SINUT ry.

Keskusliitto järjesti yhdessä FICEn Unkarin jaoston kanssa opintomatkan Budapestiin 3.–6.11.2008. Matkalle osallistui 13 henkilöä. He edustivat Jyväskylän kaupunkia, Vantaan kaupunkia (Viertolan vastaanottokotia), Lausteen perhekuntoutuskeskusta ja Kasvun yhteisöjä.

Kaksivuotinen kuuden FICEn kansallisen toimikunnan toteuttama *Training and Exchange of knowledge for managers in youth care in Central and Eastern Europe* -hanke päättyi syyskuussa 2008. Hankkeessa tuotettiin lastensuojelun johtotehtävissä toimiville tarkoitettu koulutusohjelma, joka pyritään integroimaan mukana olleiden KIE-maiden yliopistojen ohjelmaan. Menetelmän soveltamista Suomessa sekä lähialueyhteistyössä harkitaan.

Keskusliitto osallistui FICEn Euroopan alueen kokoukseen lokakuussa Bulgariassa. FICEn sijaishuollon ammattilaisten vaihto-ohjelmaan ei ilmoittautunut halukkaita Suomeen tulijoita tai Suomesta ulkomaille lähtijöitä.

MAAHANMUUTTAJALAPSET-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA

Maahanmuuttajalapset-neuvottelukunta seuraa maahanmuuttaja- ja monikulttuuristen lasten asemaa ja palveluiden toimivuutta, kartoittaa epäkohtia ja vaikuttaa niiden poistamiseksi sekä levittää tietoa hyvistä malleista. Kohderyhmänä ovat lapset, joiden oikeudet eivät toteudu täysimääräisesti ja jotka ovat syrjäytymisvaarassa tai jotka eivät saa tarvitsemiaan palveluja.

Tavoitteet toimintalinjauksikaudella:

Maahanmuuttaja- ja pakolaistaustaisten sekä monikulttuuristen lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi ja kotoutumisen tukeminen otetaan kattavasti huomioon kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, lainsäädännössä ja palvelujärjestelmässä. Lapsia ja heidän perheitään sekä heidän kanssaan työskenteleviä tahoja ja maahanmuuttajien järjestöjä kuullaan heitä koskevissa asioissa. Maahanmuuttajalasten ja perheiden hyvinvointia ja kotoutumista kuvaavat indikaattorit on selkeästi määritelty, ja ne tukevat monikulttuuristen lasten ja perheiden hyväksi tehtävää työtä. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin turvapaikanhakijalapsiin, jotka tulevat Suomeen ilman vanhempiaan sekä lastensuojelupalveluiden piirissä oleviin maahanmuuttajataustaisiin lapsiin.

Suomi puolustaa Euroopan Unionin maahanmuuttopolitiikkaa, joka tukee lapsen oikeutta hakea ja saada kansainvälistä suojelua. Suomalainen maahanmuuttopolitiikka on sitoutunut suojelun takaamiseen sitä tarvitseville sekä tunnustaa lasten erityisaseman ja kotouttamisen merkityksen samoin kuin ihmiskaupan uhriksi joutuneiden lasten ja nuorten hoitotarpeen. Palvelujärjestelmä kykenee tunnistamaan maahanmuuttajalasten sekä heidän perheidensä avuntarpeen ja kykenee reagoimaan siihen. Perheenjäsenten eritahtinen kotoutuminen hallitaan ja vanhemmat otetaan mukaan lasten kotouttamiseen ja heitä tuetaan vanhemmuudessa. Näin luottamus palveluihin – myös lastensuojeluun – kasvaa maahanmuuttajien keskuudessa. Lapsia ja perheitä sekä maahanmuuttajien järjestöjä kuullaan heitä koskevissa asioissa.

Ilman huoltajaa tulleiden lasten vastaanottopalveluiden taso on sama kuin lastensuojelupalveluidenkin. Ilman huoltajaa tulleille lapsille taataan myös jälkihuollon palvelut.

TOIMINTA VUONNA 2008

Maahanmuuttajalapset-neuvottelukuntaan valittiin 21 jäsentä. Neuvottelukunta kokoontui kolme kertaa. Ensimmäisen toimintavuoden aikana luotiin linjauksia ja työsuunnitelmaa toiminnalle sekä kartoitettiin maahanmuuttajalasten tilannetta.

Keskusliiton teettämä selvitys maahanmuuttajalasten palveluista valmistui, ja jatkotoimia ryhdyttiin suunnittelemaan. Lastensuojelupäivien yksi koulutusteema oli maahanmuuttajalapset lastensuojelussa. Keskusliitto haki RAY:lta avustusta lastensuojelusta kertovan materiaalin toteuttamiseen maahanmuuttajille. Hankkeelle myönnettiin rahoitus vuosille 2009 ja 2010.

Toimintavuonna Suomeen tuli ennätysmäärä lapsia hakemaan turvapaikkaa ilman huoltajaansa. Tämä aiheutti useita yhteydenottoja ja asiantuntija-avun pyyntöjä. Loppuvuodesta keskusliitto vetosi jäsenyhteisöihinsä ja järjesti kaksi työkokousta, jotta nämä miettivät omia mahdollisuuksiaan tukea ilman huoltajaa tulleita lapsia. Lasten edustajien kanssa keskusteltiin edustajajärjestelmän kehittämisestä. Edustajien käsikirjan piti valmistua toimintavuonna, mutta työn viimeistely jäi seuraavan vuoden puolelle.

Ilman huoltajaa tulleiden lasten asioissa jatkettiin myös eurooppalaista yhteistyötä *SCEP*-verkoston (*Separated Children in Europe Programme*) suomalaisena kumppanina. Neuvottelukunnan sihteeri osallistui hankkeen strategiseen uudelleen arviointiin ja verkoston muutosten toteuttamiseen

YK:n pakolaisasian valtuutetun toimiston UNHCR:n kanssa yhteistyössä tehty selvitys pakolaislasten koulutuksesta julkistettiin. Koulutus oli keskeinen aihe myös pyrittäessä vaikuttamaan kotouttamislain selonteosta käytävään keskusteluun eduskunnassa.

Keskusliitto oli mukana sisäasiainministeriön kotouttamisrahaston johtoryhmässä ja ihmiskaupan vastaisessa ohjausryhmässä. Järjestöyhteistyötä tehtiin *Monikulttuurinen lapsen etu* -verkostossa. Verkosto laati kehittämissuunnitelmansa lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman toimeenpanoon liittyen, ja teki aloitteen järjestöjen kannanotosta kuntakorvausten tason nostamiseksi valtion talousarviossa pakolaisten kuntiin sijoittamisen helpottamiseksi. Yhteinen kannanotto annettiin syyskuussa.

VARHAISKASVATUKSEN JA EHKÄISEVÄN LASTENSUOJELUN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMIALA

Neuvottelukunta keskittyy varhaiskasvatuksen laadun sekä varhaisen puuttumisen edistämiseen varhaiskasvatuksessa ja ehkäisevässä lastensuojelussa.

Tavoitteet toimintalinjauksella:

Varhaiskasvatuksella edistetään lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä yksilöllistä, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä osaava henkilöstö tukevat yhdessä vanhempien kanssa lapsen kasvua ja kehitystä. Varhaiskasvatuspalveluita on saatavissa yhdenvertaisesti koko maassa ja palveluiden monimuotoisuus taataan lasten ja perheiden tarpeet huomioon ottaen. Julkisen palvelujärjestelmän yksiköissä kehitetään varhaiskasvatuksen pedagogisia käytäntöjä, jolloin myös mahdollistuu entistä varhempia lapsen erityisen tuen tarpeen tunnistaminen ja lapsen tukeminen eri tahojen yhteistyönä. Vanhempien rooli on lapsen kasvatuksessa keskeinen ja vanhempien merkitystä korostetaan varhaiskasvatuksessakin. Julkisessa palvelujärjestelmässä painotetaan vanhempien ja henkilöstön kasvatuskumppanuutta.

Lasten ja lapsiperheiden köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

Lasten ja lapsiperheiden köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisy on poliittinen painopistealue, jolle on määritelty konkreettiset tavoitteet. Lapsia, heidän perheitään ja lapsen puolesta puhuvia järjestöjä kuullaan köyhyyskeskustelussa. Köyhyyttä kuvaavat indikaattorit on määritelty selkeästi, ja ne tukevat köyhyyden ehkäisemiseksi tehtävää työtä.

Lapsiköyhyysaste kääntyy laskuun viimeistään vuonna 2010, joka on Euroopan köyhyyden vastainen vuosi.

Erityistä huomiota kiinnitetään pahimmassa syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja lapsiperheiden tilanteen korjaamiseen.

Lasten ja heidän perheidensä köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisy on keskeinen osa lapsen oikeuksien puolustamiseksi ja edistämiseksi tehtävää työtä. YK:n Lapsen oikeuksien komitean suositus lasten köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisestä ja vähentämisestä toteutuu.

TOIMINTA VUONNA 2008

Keskusliiton toimikuntajärjestelmän muutosten myötä varhaiskasvatuksen yhteistyöryhmä laajentui niin sisältöalueeltaan kuin jäsenmäärältään. Toimikunta nimettiin varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelun neuvottelukunnaksi ja aiemman 15 sijaan jäsenmääräksi tuli 29.

Varhaiskasvatuksen yhteistyötoimikunta kokoontui yhden kerran vuoden 2008 aikana. Kokouksessa koottiin Suomen varhaiskasvatuksen keskeiset asiat edellisvuodelta varhaiskasvatuksen maailmanjärjestö OMEP:in (Organisation Mondiale pour l'Education Pré-scolaire) vuosikertomukseen. Raportissa nostettiin esille sosiaali- ja terveysministeriön varhaiskasvatuksen neuvottelukunnan (2005–2007) vision toteuttaminen, varhaiskasvatuslain uudistaminen, henkilöstön koulutus sekä tutkimuksen ja käytännön välisen yhteyden kehittäminen.

Neuvottelukunnan vastualueen laajuus ja suuri jäsenmäärä merkitsivät neuvottelukunnan roolin ja toimintamuotojen etsimistä. Neuvottelukunta on ollut jäsenilleen avoin foorumi, joka antaa tietoa alan ajankohtaisista haasteista.

Neuvottelukunnassa todettiin muun muassa, että varhaiskasvatuksen arjessa lapsen oireilu havaitaan nopeasti, mutta asiaan ollaan arkoja puuttumaan. Uudenlaista työskentelyä ja yhteistyötä tarvitaan eri toimijoiden kesken. Suurimmaksi haasteeksi nähtiin kuitenkin riittävien henkilöstöresurssien takaaminen.

Neuvottelukunta perehtyi keskusliiton selvityksiin, jotka oli teetetty Jyväskylän lastensuojelupäiville. Selvityksistä kävi ilmi ehkäisevän lastensuojelun vähäisyys sekä kuntalaisten halu panostaa päivähoitopalveluihin. Näihin nojautuen laadittiin kannanotto varhaiskasvatuslain jouduttamiseksi. Vain päivähoitolain kokonaisuudistus mahdollistaa riittävän panostuksen varhaiskasvatukseen ja ehkäisevään lastensuojeluun.

Keskusliitto osallistui *EAPN-Fin – Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen* verkoston lasten ja lapsiperheiden teemaryhmän toimintaan. Ryhmä seurasi lasten ja lapsiperheiden köyhyyden kansallista tilannetta, ja tulokset liitettiin muun muassa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen Suomen 4. määräaikaisraporttiin.

Keskusliitto osallistui yhdessä muiden järjestöjen kanssa alkoholipoliittiseen keskusteluun ja alkoholin saatavuuden rajoittamiseen tähtääviin kannanottoihin.

Toimintasuunnitelmaan kirjattu *Pysyvyys* -teoksen laadinta siirrettiin vuodelle 2009. Liitto osallistui vuonna 2007 päättyneeseen *Perhe*-hankkeeseen, jonka jatkotoimiksi suunniteltiin järjestöjen toiminnan kehittämistä perhekeskuksissa. Tämä suunnitelma ei ole toteutunut. Liiton asiasta vastaava työntekijä oli alkuvuoden 2008 töissä lapsiasiavaltuutetun toimistossa. Kansallinen perhekeskusten kehittämistyö siirtyi vuoden 2008 aikana osittain *KASTE* -ohjelman hankkeisiin. Järjestöjen toiminnan edistäminen perhekeskuksissa voisi jatkossa olla osa varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelun neuvottelukunnan työtä.

Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Varhaiskasvatuksen maailmanjärjestö OMEP

Varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelun neuvottelukunta toimii Suomen edustajana varhaiskasvatuksen maailmanjärjestö OMEPissa (Organisation Mondiale pour l'Éducation Préscolaire). Keskusliitto osallistui 9.–12.4. OMEPin Euroopan kokoukseen ja kongressiin Bratislavassa, Slovakiassa. Kongressissa käsiteltiin esiopetusta ja varhaiskasvatusta Euroopassa. Esille nousi muun muassa esiopetuksen korostuminen erityisesti entisissä itäblokin maissa, joissa vahva, vauvasta kouluikään ulottunut päivähoitojärjestelmä romuttui yhteiskunnallis-taloudellisessa muutoksessa ja joissa järjestelmää ollaan pikkuhiljaa rakentamassa uudelleen esiopetuksena yli 5-vuotiaille. Myös muualla Euroopassa painotettiin Pisa-tulosten perusteella lisäpanostamista varhaiskasvatukseen ja vedottiin pohjoismaisiin malleihin, missä kasvatusnäkökulma nousee vahvana esille.

LAPSEN OIKEUDET JA LAPSIPOLITIIKKA -TOIMIKUNNAN TOIMIALA

Lapsen oikeuksien toteutuminen kansallisesti ja kansainvälisesti on osa keskusliiton yhteiskunnallista vaikuttamis- ja muuta asiantuntijatoimintaa. Uusi lastensuojelulaki asettaa uuden kansallisen taustan lapsipolitiikalle. EU:n piirissä ajankohtaista on erityisesti lapsiperheiden köyhyyden ehkäisy ja YK:ssa lapsen oikeuksien yleissopimuksen täytäntöönpanon seuranta.

Tavoitteet toimintalinjauksella:

Lapsen oikeudet

Toimintalinjauksella YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen ns. kolmen P:n – lapsen suojelun (protection), lapsen osuuden yhteiskunnan voimavaroista (provision) ja lapsen osallistumisen (participation) – toteutuminen etenee niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Lapsen ruumiillinen koskemattomuus

Kansalaiset hyväksyvät kattavasti lasten väkivallattoman kasvatuksen periaatteet ja toteuttavat niitä käytännössä, lapsia ei nöyrytetä, kohdella alistavasti tai kuriteta ruumiillisesti, vaan ohjataan neuvonnalla oikeaan toimintaan. Lapsiin kohdistuva kasvatusväkivalta on lailla kielletty maailmanlaajuisesti.

Lasten vanhemmat käsittävät rajojen asettamisen ja väkivallan käytön välisen eron. Vanhemmat ottavat huomioon lapsen iän ja kehitystason ja asettavat hänelle niiden mukaisia vaatimuksia.

Kasvatuksen ammattilaiset tukevat vanhempia laissa asetettujen hyvän kasvatuksen kriteereiden omaksumisessa.

Lapsen ruumiillista koskemattomuutta kunnioitetaan kokonaisvaltaisesti ja lasten terveyttä loukkaavia perinnäistapoja ei noudateta.

TOIMINTA VUONNA 2008

Lapsen oikeudet

Lapsen oikeuksien toimikunta kokoontui kolme kertaa vuoden aikana. Ensimmäinen kokous oli järjestäytymiskokous, jossa pohdittiin toimikunnan tehtäviä ja kiinnostuksen aiheita. Syksyllä käsiteltiin lapsen oikeuksien sopimuksen määräisaikaisraportointia, sopimuksen 20-vuotisjuhlavuotta ja kuntien lastensuojelusuunnitelmia.

Keskusliitto toteutti yhdessä Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry:n kanssa selvityksen lastensuojelutyötä tekevien ammattilaisten näkemyksistä uuden lastensuojelulain toteutumisesta ja työn tekemisen edellytyksistä. Kyselyyn vastasi 427 sosiaalityöntekijää, sosiaalihoaja ja perhetyöntekijää.

Kansalaisten mielipiteitä lastensuojelupalveluista selvitettiin Taloustutkimuksella teetetyllä kyselyllä. Aikaisemmat vastaavat kyselyt on toteutettu vuosina 2004 ja 2006.

Lapsen ruumiillinen koskemattomuus

Vuonna 2006 alkanut kuritusväkivallan vastainen *Älä lyö lasta* -kampanja jatkui toimintavuonna teemalla *Lapsuus ilman väkivaltaa*. Kampanja on koostunut YLE:n kanavilla lähetetyistä TV -tietoiskuista, printtimediakampanjasta ja www-sivuista www.alalyolasta.fi. Kts. viestintä.

Asenteiden kehitystä kuritusväkivallan käyttöä kohtaan seurattiin kahdella Taloustutkimuksella teetetyllä kyselyllä.

Keskusliitto osallistui edelleen Poliisiammattikorkeakoulun vetämään tutkimushankkeeseen, jossa koululaisilta kysyttiin heidän väkivalta- ja seksuaalikokemuksistaan. Tutkimus julkaistiin lokakuussa Tampereella. Tutkimusta ja sen tuloksia esiteltiin Jyväskylän lastensuojelupäivillä.

Hankkeen yhteydessä suunniteltiin ja käynnistettiin yhteispohjoismainen lapsiuhritutkimus, johon keskusliitto osallistui yhteistyössä Poliisiammattikorkeakoulun ja rikoksantorjuntaneuvoston kanssa.

Kansalaisten mielipidettä ympärileikkauksen laillistamiseen selvitettiin Taloustutkimuksella teetetyllä kyselyllä.

VIESTINTÄASIAIN TOIMIKUNNAN TOIMIALA

Keskusliiton viestintä tukee edunvalvontaa ja vaikuttamistoimintaa.

Tavoitteet toimintalinjauksikaudella:

Liiton uusi viestintästrategia ohjaa kokonaisviestintää kaikilla toiminnan osa-alueilla samoin kuin keskusliiton sisäistä viestintää. Keskusliiton ylläpitämien sivustojen keskinäistä suhdetta ja vuorovaikutusta täsmennetään. Jäsen- ja sidosryhmäviestintää kehitetään.

TOIMINTA VUONNA 2008:

Viestintäasiain toimikunta kokoontui toimintavuonna kolme kertaa.

Kuritusväkivallan vastaisen *Älä lyö lasta* -kampanjan toinen osa julkistettiin lehdistötilaisuudessa toimintavuoden helmikuussa. Vuonna 2007 tuotettuja TV-tietoiskuja esitettiin YLE:n kanavilla puolentoista kuukauden ajan. Kampanja-avaus sai kohtalaisesti julkisuutta ja myös www-sivujen kävijämäärät nousivat. Sivuilla on ollut keskimäärin 1 000 kävijää kuukaudessa. Kampanjan tueksi tehdystä kasvatustapausta Tyynen rauhallisesti otettiin suuren kysynnän vuoksi kaksi lisäpainosta. Kampanja sai Yhteiskuntaviestinnän yhdistys YVY ry:n *Vuoden viestintäteko 2007* -kilpailun ensimmäisen palkinnon.

Jyväskylän lastensuojelupäivien yhteydessä julkistettiin keskusliiton ja Talentia ry:n yhteinen kyselytutkimus uuden lastensuojelulain toimivuudesta. Tutkimus sai hyvin valtakunnallista julkisuutta, ja se herätti myös laajempaa julkista keskustelua. Jyväskylässä julkistettiin myös Taloustutkimuksella teetetty kyselytutkimus *Kysymyksiä lastensuojelusta*, jossa kartoitettiin kuntalaisten mielipiteitä lastensuojelupalveluista.

Toimintavuonna aloitettiin keskusliiton viestintästrategian laatiminen vuodenvaihteessa teetetyn sidosryhmätutkimuksen pohjalta. Viestintästrategiaa suunnitteli viestintätoimisto Infor Consulting Oy yhdessä keskusliiton henkilöstön kanssa. Suunnittelutyön tueksi järjestettiin työpaja kevään liittokokouksen yhteydessä, ja sitä käsiteltiin myös viestintäasiainoimikunnassa, työvaliokunnassa ja hallituksessa. Työ saatetaan loppuun vuoden 2009 aikana.

Keskusliiton isännöimää FICE:n maailmankongressia varten tuotettiin englanninkielinen julkaisu *Finland and its children – challenges and responses*, joka esittelee keskusliiton toimintaa sekä suomalaista lapsipolitiikkaa ja hyvinvointipalveluita. Suomenkielinen esite siirrettiin toteutettavaksi vuonna 2009 viestintästrategian valmistuttua.

Keskusliitto aloitti toimintavuonna lapsen oikeuksien sopimuksen juhlavuoden 2009 järjestöyhteistyön viestinnän koordinoinnin. Yhteistyö aloitettiin yhteisellä tiedotustilaisuudella kampanjan avajaisten yhteydessä.

Toimintavuonna tehtiin sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta tekninen alusta *Varpu* -verkoston (varhainen puuttuminen) yhteisille verkkosivuille. Myös keskusliiton jäsenviestinnän kehittäminen ja mediaseurannan siirtäminen sähköiseen muotoon aloitettiin.

LAPSEN MAAILMA -LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO

Lapsen Maailma – liiton lehti

Kasvatukseen ja lasten suojeluun erikoistuneen kuukausilehti (11 nro/vuosi) Lapsen Maailman levikki kasvoi 5,5 prosentilla. (18 598/2008).

Lapsen Maailman levikin kehitys:

2005	13 274	levikkiä ei mitattu vuonna 2004
2006	16 572	(+ 24,8 %)
2007	17 631	(+ 6,3 %)
2008	18 598	(+ 5,5 %)

Lapsen Maailma osallistui ensimmäistä kertaa *KMT Lukija* -tutkimukseen (Kansallinen Mediatutkimus), jossa lehden kuukausittaiseksi lukijamääräksi mitattiin 62 000.

Lapsen Maailman verkkosivut (www.lapsenmaailma-lehti.fi) avattiin kesäkuussa. Niiden saama palaute on ollut kiittävää ja kyselyihin on vastannut kuukausittain yli 400 osallistujaa. Sivuston keskimääräinen kuukausittainen kävijämäärä oli 760.

Lehti osallistui kevään ja syksyn aikana Aikakausmedian ja Mediakasvatuskeskus Metkan järjestämään *Mediamuffinssi*-koulutukseen, joka oli tarkoitettu varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen henkilöstölle sekä muille mediakasvatuksesta kiinnostuneille. Lehti käsitteli useassa numerossaan vuoden aikana tähän koulutukseen sopivia aiheita ja toimitti lehden tuoreinta numeroa kaikkiin kymmeneen tilaisuuteen.

Lehden avustajafoorumi keskusomalaisille avustajille järjestettiin Jyväskylässä lastensuojelupäivien yhteydessä.

Lapsen Maailma osallistui Aikakausmedian *Koulujen aikakauslehtipäivään* 13.11. Lehteä lähetettiin yläasteille ja lukioihin ja netissä julkaistiin tehtäviä, joissa oppilaat harjoittelivat lehtijutun, yleisönoastokirjoituksen, työpaikkahakemuksen, juhlapuheen, rakkauskirjeen ja pääkirjoituksen laatimista.

Palautteeseen vastanneista opettajista (825) oli Lapsen Maailman materiaalia käyttänyt 26 prosenttia (215). Käyttäjistä sen arvioi hyväksi tai erinomaiseksi 90 prosenttia.

Lehden sivumäärä säilyi ennallaan, normaalikuukausina se oli 60 ja kesä-heinäkuun numerossa 68 sivua.

Lehden levikkimarkkinoinnista vastasi edelleen puhelinmyyntiyritys Foxmedia, ja irtonumeromyynnin kanssa lehti jatkoi yhteistyötä Lehtipisteen kanssa.

Lapsen Maailman toimitusneuvosto kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa.

KIRJASTO JA TIETOPALVELUTOIMIKUNNAN TOIMIALA

Kirjasto ja tietopalvelu tukevat keskusliiton työtä lapsen puolestapuhujana hankkimalla taustatietoa yhteiskuntapoliittiseen vaikuttajatoimintaan, kokoamalla lastensuojelutietoa ja edistämällä siten alan vastuullista kehittämistä. Kirjaston tehtävänä on myös alan hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen. Kirjasto palvelee sekä jäsenistöä että muita alan tiedon tarvitsijoita, mm. ammattilaisia, toimittajia ja opiskelijoita.

Tavoitteet toimintalinjauksikaudella:

Tietopalvelun etäkäyttömahdollisuuksia kehitetään verkkopalveluja uudistamalla. Tavoitteena on parantaa ensisijaisesti hakupalveluja ja käyttöliittymiä.

TOIMINTA VUONNA 2008:

Toimintavuonna kirjasto- ja tietopalvelutoimikunta kokoontui kolme kertaa. Toimikunnan työ keskittyi kirjastostrategian laadinnan suunnitteluun. Työn tueksi kirjaston henkilökunta aloitti taustaselvityksen kirjaston ja tietopalvelun toiminnasta sekä käytöstä. Selvitys ja strategia valmistuvat vuoden 2009 aikana.

Tiedon seulominen, uuden ja olennaisen tiedon esille tuominen ja välittäminen ovat keskeisiä kirjaston ja tietopalvelun työn haasteita. Kirjasto fyysisenä kokoelmana on suurten vaateiden edessä, kun kaikkialla kirjastojen käyttö vähenee. Näin on käynyt myös keskusliiton kirjaston lainaustoiminnalle.

Virtuaalikäyttö on yleisesti nostanut ja tukenut kirjastojen käyttöä. Tämä ei kuitenkaan päässyt toteutumaan keskusliiton kirjaston ja tietopalvelun osalta, sillä lainaustoimintaa hättäsivät eräät kirjaston atk-järjestelmiin liittyneet pitkittyneet ongelmat. Niistä oli haittaa myös kirjaston ja tietopalvelun aikakauslehtikatsausten tekemiselle.

Katsausten avulla pystyttiin kuitenkin markkinoimaan kirjastoon saapuvien aikakauslehtien käyttöä sekä toteuttamaan tietopalvelun seulonta- ja välittämistehtävää ilmeisesti edellisvuotta paremmin, sillä katsausten perusteella tilattiin artikkelikopioita edellisvuotta enemmän.

	vuosi 2004	vuosi 2005	vuosi 2006	vuosi 2007	vuosi 2008
Lainat	2780	3392	3849	3501	2783
Hankinnat	429	184	181	164	168
Lehtikatsaus	15	20	14	25	17
Artikkelikopiot			2100	3034	
Tiedonhaut				157	142

Kirjastoon saatiin vuoden aikana asiakaspäätte, mikä samalla mahdollistaa internetin käytön keskusliiton kokousvieraille.

Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöjen perustaman Perhetalo Heidekenin avajaisiin tuotettiin kirjanäyttely sekä valikoima suomenkielistä kirjallisuutta 2000-luvulta käsittävä *Ero lapsiperheessä* -bibliografia. Bibliografia ohjaa löytämään alan kirjallisuutta, mutta se ei lisännyt havaittavasti keskusliiton kirjaston käyttöä.

Kirjaston palveluita mainostettiin Lapsen Maailma -lehdessä sekä Jyväskylän lastensuojelupäivien ohjelmakirjassa.

Kirjasto on hoitanut keskusliiton toiminnan esittelyn liitossa vieraileville opiskelijaryhmille. Vuoden aikana ryhmiä oli kymmenen ja niissä opiskelijoita yhteensä 143.

Lapsitiedon keskus

Lapsitiedon keskus -verkkopalvelussa vieraili kävijätilaston mukaan vuoden aikana yli 20 000 yksilöityä kävijää. Valtaosa kävijöistä oli niin sanottuja uusia kävijöitä ja välitön poistumisprosentti oli melko suuri. Suurimmat kävijämäärät sijoituivat pääkaupunkiseudulle ja Turkuun.

Verkkopalvelun taustalla olevan PALVE-tietokannan sisältö kehittyi, kun sijaishuollon palveluntuottajia aktivoitiin päivittämään omat palvelutietonsa. Sijaishuollon osalta päivytystä tehtiin koko maassa sekä ehkäisevää työtä tekevien lastensuojelujärjestöjen osalta Varsinais-Suomen alueella. Yhteistyökumppaneina olivat Etelä-Pohjanmaan sekä Varsinais-Suomen sijaishuollon kehittämishankkeet sekä Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry. Viimeksi mainitun lisäksi keskusliitto toimi tiiviissä yhteistyössä Turun kaupungin *Lasten nuorten ja perheiden talo* -hankkeen kanssa. Yhteistyön tuloksena Lapsitiedon keskus liitettiin *KASTE*-ohjelman aluehankkeen (REMONTTI) kumppanuusverkostoon.

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n *Palveluohjaushankkeessa* toteutettiin järjestötoiminnan palveluluokitus, jonka perusteella rakennettiin internetistä tulostettava palvelusite. Tiedot esitteeseen tulevat Lapsitiedon keskuksen PALVE-tietokannasta.

Eri järjestelmien väliseen tiedonsiirtoon tehtiin työkalu, jolla esim. Turun kaupungin nettisivuilta palvelutiedot siirretään PALVE-tietokantaan. Vastaavalla työkalulla PALVE-tietokannasta voidaan siirtää tietoa ulkoiselle nettisivustolle reaaliaikaisesti päivittyvänä tietovirtana.

Keskusliitto on mukana *Sähköiset kilpailuttamisen välineet kunnille ja valtiolle* -hankkeessa (KuntaIT 2008–2010). Hankkeen pilottina toteutetaan sijaishuollon palvelujen kilpailuttaminen. Kilpailuttamisprosessissa hyödynnetään PALVE-tietokantaa.

Toimintavuoden aikana toteutettiin arviointi lapsitieto.fi-verkkopalvelun kehityssuunnitelman pohjaksi. Kyselyn johtopäätöksenä todettiin, että Lapsitiedon keskuksen käyttöliittymä vaatii päivitystä, palvelun visiota ja sen päämäärää tulisi selkiinnyttää sekä palvelun markkinointia tulisi tehostaa. Arviointia seuranneessa kehityssuunnitelmassa pohjustettiin lapsitieto.fi-palvelun päivittäminen semanttisen webin tekniikan pohjalta. Tekninen määrittely käynnistyy vuoden 2009 alussa, koska hankkeelle myönnettiin RAY:n kohdennettu toiminta-avustus (2009–2010).

KEHITTÄMISHANKKEET

NEUVO-projekti (2005–2009)

Tavoitteet:

Neuvo-projektin (2005–2009) päämääränä on lapsen aseman parantaminen ja lapsen menetysten vähentäminen vanhempien erotessa. Päämäärään pyritään kehittämällä vanhemmuutta tukevia ja vanhempien keskinäistä sovinnollisuutta ja yhteistoimintaa edistäviä palveluja ja työskentelytapoja.

Tavoitteena on myös lisätä järjestöjen keskinäistä sekä järjestöjen ja muiden palveluntuottajien välistä yhteistoimintaa eroperheen palvelujen tuottamisessa ja yhteensovittamisessa. Projektin kautta on tarkoitettu lisätä ihmisten tietoa ja ymmärrystä eron vaikutuksesta lapseen sekä osallistua aktiivisesti julkiseen keskusteluun. Projektia rahoittaa Raha-automaattiyhdistys.

TOIMINTA VUONNA 2008

Toimintavuonna Neuvo-projektissa koulutettiin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia toteuttamaan *Eroneuvo- ja Vanhemman Neuvo* -palveluja. *Eroneuvo*-menetelmäkoulutuksia toteutettiin Helsingissä kaksi kertaa ja *Vanhemman Neuvo* -menetelmäkoulutuksia Helsingissä kaksi ja Turussa yhden kerran. Pääkaupunkiseudun ja Varsinais-Suomen lisäksi osallistujia oli Forssasta, Haminaasta, Lahdesta ja Mikkelistä. Menetelmäkoulutuksiin osallistui yhteensä 50 ammattilaista järjestö- ja kuntasektorilta. Päivän mittaista *Ero lapsiperheessä – miten tukea lasta ja vanhempia* -koulutusta järjestettiin eri puolilla Suomea yhdeksän kertaa. Koulutuksiin osallistui yhteensä 400 päivähoiton, neuvolan, koulun, seurakunnan ja järjestöjen työntekijää. *Eroneuvo*-palveluun kiinteästi kuuluva vapaaehtoistyönkoulutus toteutettiin Helsingissä kaksi kertaa ja Turussa kaksi kertaa. Koulutuksiin osallistui 12 eronnutta vanhempaa. Vuoden päättyessä mukana toiminnassa oli 18 vapaaehtoista, joista 14 Helsingissä ja Turussa neljä.

Eroneuvo-tilaisuus järjestettiin kahdeksan kertaa vuonna 2008. Neuvon kouluttamat ammattilaiset toteuttivat palvelun pääkaupunkiseudulla 19 kertaa ja Lahdessa kaksi kertaa. Vuoden aikana palveluun osallistui yhteensä 113 asiakasta. Neuvon kouluttamat ammattilaiset järjestivät *Vanhemman Neuvo* -vertaistukiryhmiä omista organisaatioissaan. Pääkaupunkiseudulla ryhmiä käynnistyi yhdeksän, Varsinais-Suomessa kuusi ja Mikkelissä yksi. Ryhmissä oli yhteensä 77 asiakasta.

Toimintavuonna ilmestyivät projektin ensimmäiset julkaisut. *Ero lapsiperheessä – miten tukea lasta ja vanhempia* -koulutuksen tueksi julkaistiin samanniminen opas varhaisen tuen työntekijöille. Ensimmäinen tutkimusjulkaisu ilmestyi nimellä *Ero haastaa vanhemmuuden*. Tutkimus perustuu eronneiden vanhempien kokemuksiin vanhemmuudesta erossa ja sen jälkeen. *Eroneuvo- ja Vanhemman Neuvo* -koulutusmateriaaleja muokattiin koulutuspalautteen pohjalta. Myös Neuvon palveluihin osallistuville tarkoitettu opaskirjanen uudistettiin toimintavuoden aikana.

Varsinais-Suomessa toteutettu pilottihanke (Turun pilotti) eropalvelutoimijoiden yhteistyön kehittämiseksi päättyi toimintavuonna. Alueen yhteistyökumppaneille järjestettiin päätösseminaari, johon osallistui noin 40 henkilöä. Pääkaupunkiseudun kumppanusseminaari päätettiin toteuttaa tammikuussa 2009.

Neuvo-projekti on nostanut esille palvelujärjestelmän puutteita, joita on käsitelty sosiaali- ja terveysministeriön asiantuntijatapaamisissa. Neuvon työntekijät kommentoivat lapsiperheen eroon liittyviä kysymyksiä lehti- ja radiohaastattelussa sekä liiton tilaisuuksissa. Hankkeen työntekijät osallistuivat parisuhdetyön neuvottelupäivien suunnitteluverkoston toimintaan. Hanke oli myös esillä Espoon kaupungin väkivallattoman viikon messuilla ja Turussa *Osaava nainen* -messuilla.

Tiedotteissaan Neuvo on kiinnittänyt huomiota mm. eroaville perheille suunnattuun tukeen ja ammattilaisten koulutukseen. Projektin esitemateriaalit ja verkkosivut uudistettiin. Verkkosivuilla aloitettiin kuukausittain ilmestyvä, eroa eri näkökulmista käsittelevä kolumnisarja. Projektin palveluista tiedotettiin toistuvasti Helsingin Sanomien perheilmoituksissa. Ilmoituksilla

haluttiin korostaa eroa koko perheen elämänmuutoksena. *Eroneuvo*-palvelun tunnettavuuden lisäämiseksi markkinointia tehostettiin loppuvuodesta lisäämällä verkkotiedotusta ja ottamalla yhteyttä toimittajiin.

ERILLISHANKKEET

Lapsiasiavaltuutetun avustajatehtävät

Liiton työntekijä on toiminut erillisrahoituksella lapsiasiavaltuutetun työtä tukevan lapsiasianeuvottelukunnan toisena sihteerinä. Työpanos on yksi päivä viikossa.

Lapsen oikeuksien sopimuksen juhlavuoden 2009 kampanjan suunnittelu ja koordinointi

Liiton työntekijä on toiminut lapsen oikeuksien sopimuksen juhlavuoden kampanjan pääsihteerinä (erillisrahoitus) vastaten järjestöyhteistyöstä juhlavuoden tapahtumien suunnittelussa

Lastensuojelun Keskusliiton historiikki

Keskusliiton historiahanke käynnistettiin. Historiikki valmistuu liiton 75-vuotisjuhliin vuonna 2012.

Yhteistyö Itsenäisyyden lastensuojelun juhlarahaston (ITLA) kanssa

Keskusliitto oli mukana järjestämässä *Lapsi kuluttajana* -seminaaria, lapsuudentutkimuksen aamukahveja eduskunnassa sekä rahaston rahoittaman lapsitutkijaverkoston tutkijatapaamista lastensuojelupäivillä Jyväskylässä.

LIITTEET

JÄSENISTÖ

31.12.2008

Toimintakauden aikana keskusliittoon liittyi yksi uusi kunta sekä kaksi uutta yhdistystä. Jäsenyydestä erosi kaksi kuntaa kuntaliitosten vuoksi sekä yksi yhdistys.

Toimintavuoden 2008 päättyessä jäsenenä oli 34 kuntaa tai kuntayhtymää ja 86 rekisteröityä yhdistystä tai säätiötä.

Jäsenkunnat ja -kuntayhtymät

(34 kpl)

Dragsfjärdin kunta
Espoon kaupunki
Hausjärven kunta
Helsingin kaupunki
Hyvinkään kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Iisalmen kaupunki
Imatran kaupunki
Janakkalan kunta (liittynyt 20.10.08)
Joensuun kaupunki
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Kemin kaupunki
Keravan kaupunki
Kirkkonummen kunta
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Lempäälän kunta
Mikkelin kaupunki
Mäntyharjun kunta
Nokian kaupunki
Oulun kaupunki
Paraisten kaupunki
Porvoon kaupunki
Seinäjoen kaupunki
Tampereen kaupunki
Tornion kaupunki
Turun kaupunki
Vaasan kaupunki
Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymä
(Virolahden kunta/eronnut kuntaliitoksen takia 18.9.)
(Äänekosken kaupunki/eronnut kuntaliitoksen takia 18.9.)

Jäsenjärjestöt ja -säätiöt

(86 kpl)

Adoptioperheet ry
Ammatillisten Perhekotien Liitto APKL ry
Aseman Lapset ry
Auta Lasta ry
Barnvårdsföreningen i Finland r.f. Suomen Lastenhoitoyhdistys
Barnhemsföreningen Sparvboet
Ebeneser-säätiö
Elatusvelvollisten Liitto r.y.
Elämä On Parasta Huumetta ry
Ensi- ja turvakotien liitto
Erityishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry
Etappi-ryhmä ry
Filha ry (Finnish Lung Health Association)
Finlands svenska socialförbund r.f.
Förbundet De Utvecklingsstördas Väl FDUV rf.
Förbundet Hem och Skola i Finland rf
Haukkalan lastenpsykiatrisen hoitolaitoksen kannatusyhdistys
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö
HelsinkiMissio
Helsingin NMKY
Interpedia ry
Invalidiliitto ry
Kalevan Nuorten Liitto
Kansallinen Lastenliitto ry (aiemmin Minijellonat)
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Kirkkopalvelut
KOTA - Lasten ja nuorten hyvinvointi ry
Kotirauhasäätiö
Kuuloliitto ry(aiemmin Kuulonhuoltoliitto)
Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto r.y.
Kuuroiden Liitto ry
Kätkyt- ja lapsikuolemaperheiden yhdistys KÄPY ry
Lasten Kesä ry
Lasten Lomayhdistys
Leirikesä ry (liittynyt 19.8.08)
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Nuorten Keskus ry
Nuorten Kotkain Keskusliitto NKK ry
Nuorten Palvelu ry
Nuorten Tukikodit ry
Nuorten Ystävät ry
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Paasikiven nuorisokylän säätiö
Parasta Lapsille ry
Parikanniemisäätiö
Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen
Perhehoitoliitto ry
(Perhekeskus Ville/eronnut 18.9.08)
Perhekuntoutuskeskus Lauste ry
Pesäpuu ry
Romano Missio ry.
Samfundet Folkhälsan

Sateenkaariperheet - Regnbågsfamiljer ry
Sippolan koulukodin kannatusyhdistys ry
SOS-Lapsikylä ry
Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto STKL ry
Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen ammattiliitto STEKA ry
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö TALENTIA ry
Sosiaalijohto - Socialledning ry
Sosiaalipedagogit Talentia ry
Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne
Suomen Demokratian Pioneerien Liitto
Suomen Evankelisluterilaisten Seurakuntien Lapsityön Keskus ry (SLK)
Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry
Suomen kirkon Seurakuntaopiston säätiö
Suomen lasten ja nuorten säätiö
Suomen Lasten Parlamentti Yhdistys ry (liittynyt 18.9.08)
Suomen Lastenhoitoalan Liitto
Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry
Suomen Lastenpsykiatriayhdistys ry
Suomen Monikkoperheet ry
Suomen NMKY:n Liitto ry
Suomen Nobab - Nobab i Finland r.y.
Suomen Pelastusarmeijan säätiö
Suomen Poikien ja Tyttöjen keskus – PTK ry
Suomen Setlementtaliitto ry
Suomen Uusperheellisten Liitto ry
Suomen Vanhempainliitto ry
Sylva ry
Toivontupa ry.
Turun lastenhuoltotyöntekijät ry
Turun NMKY
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö
Vesaisten Keskusliitto
Väestöliitto ry
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry (aiemmin Yksinhuoltajien ja yhteishuoltajien liitto)
Yhteiset Lapsemme ry

HALLITUS 2008

Toimikausi	Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
2007 - 09	Puheenjohtaja Professori Pentti Arajärvi	
2008 - 10	Johtaja Annikki Alho Perhekuntoutuskeskus Lauste ry	Toiminnanjohtaja Pertti Alaja SOS-Lapsikylä ry
2007 - 09	Projektitutkija Juha Fränti Nuorten Ystävät ry/MIEPÄ-projekti	Toiminnanjohtaja Jari Ketola Perhehoitoliitto/SOS-Lapsikylä ry
2006 - 08	Sosiaalineuvos Elisabet Hakkola Barnvårdsföreningen i Finland r.f.	Lastentautien erikoislääkäri LKT Raisa Lounamaa Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry
2006 - 08	Sosiaalineuvos Jouko Kalliomaa Vammaisten lasten ja nuoren tukisäätiö	Aluekoordinaattori Terhi Rapeli Kansallinen Lastenliitto ry (aik. Minijellonat)/Etelä- Suomen piirijärjestö
2007 - 09	Toimitusjohtaja Ritva Karinsalo Ensi- ja turvakotien liitto	Johtaja Tina Mäkelä Uusperheellisten Liitto ry
2006 - 08	Johtaja Jouni Kerppola Mikkelin perhekuntoutuskeskus	Sosiaalijohtaja Marja-Liisa Grönvall Kotkan kaupunki, Sosiaali- ja terveysvirasto
2008 - 10	Toiminnanjohtaja Kai Laitinen Erityishuoltojärjestöjen liitto EIJÄ ry	Kasvatusjohtaja Kim Berglund Lausteen perhekuntoutuskeskus
2008 - 10	Kehityspäällikkö Markku Lehtinen Turun kaupunki, Sosiaalikeskus	Toimitusjohtaja Aki Paavola Etappi-ryhmä ry
2007 - 09	Pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen	Kriisiperhetyöntekijä Riikka Huhtala Suomen Lastenhoitoalan Liitto
2007 - 09	Perhepalvelujohtaja Raili Metsälä Helsingin kaupunki, Sosiaalivirasto	Palvelupäällikkö Anne Kaatra Vantaan kaupunki, Sosiaali- ja terveysvirasto
2006 - 08	Sosiaalityön johtaja Anna Roinevirta Janakkalan kunta	Johtaja Mari Ahlström Helsingin Ensikoti ry/Vallilan toimipisteet
2008 - 10	Palvelujohtaja Mirja Saarni Oulun kaupunki	Toiminnanjohtaja Raili Bäck-Kianmaa Pesäpuu ry
Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus STAKESin edustajat:		
	Erikoistutkija Tarja Heino	Kehittämispäällikkö Salla Säkkinen

TYÖVALIOKUNTA 2008

Puheenjohtaja

Professori **Pentti Arajärvi**

Jäsenet

Sosiaalineuvos **Jouko Kalliomaa** (1. vpj.)
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö

Toiminnanjohtaja **Elisabet Hakkola** (2. vpj.)
Barnvårdsföreningen i Finland r.f.

Kehityspäällikkö **Markku Lehtinen**
Turun kaupunki

Päsihteeri **Hanna Markkula-Kivisilta**
Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen

Toiminnanjohtaja **Mauri Upanne** (sihteeri)
Lastensuojelun Keskusliitto

TILINTARKASTAJAT 2008

Varsinaiset tilintarkastajat:

Diplomiekonomi Eva Bruun (KHT), Ernst & Young Oy
Toiminnanjohtaja Kari Vuorinen, Elämä On Parasta Huumetta ry

Varatilintarkastajat:

Anders Borgström (KHT), Ernst & Young Oy
Hallintojohtaja Seppo Ristilehto, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

NEUVOTTELU- JA TOIMIKUNNAT 2008

(toimikausi 2008 – 2010/asetettu 13.3.2008)

KANSAINVÄLISTEN ASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja	
Toiminnanjohtaja Kai Laitinen	Erytishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry
Jäsenet (varajäsen suluissa)	
Keskusliiton jäsenyhteisöistä	
Toiminnanjohtaja Pertti Alaja (18.9. asti)	SOS-Lapsikylä ry
Palvelupäällikkö Anna Cantell-Forsbom (Lasten sijaishuollon palvelupäällikkö Anne Kaatra)	Vantaan kaupunki
Kehittämispäällikkö Pirjo Hakkarainen	Perhehoitoliitto
Toiminnanjohtaja Ira Carpelan	Suomen Lasten ja Nuorten Säätiö
Avust. sos.sihteeri Gun-Viv Glad-Jungner	Suomen Pelastusarmeijan Säätiö
Kansainvälisten. asioiden päällikkö Hellevi Hatunen	Väestöliitto ry
Toiminnanjohtaja Tiina Kaipio	Yhteiset Lapsemme ry
Perhekeskuspäällikkö Sonja Mattila (Joht. keh.konsultti Irma Maikkula)	Helsingin kaupunki
Lapsen oikeuksien asiantuntija Sointu Möller (11.12. lähtien)	Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen
Ohjelmajohtaja Marie Rautava	Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Erytisasiantuntija Ritva Semi	Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Erytissosiaalityöntekijä Katriina Uotila	Tampereen kaupunki
Sidosryhmistä	
Lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula (Auli Paavola, 1.8. alkaen Johanna Aalto)	STM/Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Hankekoordinaattori Annette Gothóni (11.12 asti)	Suomen World Vision
Ohjelmajohtaja Inka Hetemäki	Suomen Unicef
Yksikön päällikkö Arto Kosonen (lainsäädäntösihteeri Krista Oinonen, 11.12. alkaen lainsäädäntösihteeri Satu Kaskinen)	Ulkoasiainministeriö
Yhteiskuntasuhteiden päällikkö Sami Lahdensuo (11.12 alkaen)	Suomen World Vision
Toiminnanjohtaja Helena Laukko	Suomen YK-liitto
Kansainvälisten asiain päällikkö. Jarkko Lehikoinen	Allianssi
Pääsihteeri Kristiina Kouros (Tiedottaja Susan Villa)	Ihmisoikeusliitto
Vaikuttamistyön koordinaattori Tiina-Maria Levamo (11.12. asti)	Plan Suomi Säätiö
(Erytisasiantuntija Ulla Tervo)	
(Kouluttaja Rosa Puhakainen-Mattila)	
Koordinaattori Krista Orama (11.12. alk.)	Plan Suomi Säätiö
Perusturvajohtaja Jussi Salminen	Kokkolan kaupunki
Ylitarkastaja Ritva Vuorento (Neuvotteleva virkamies Kari Ilmonen)	Sosiaali- ja terveysministeriö
Sihteeri	
Kv. asiain suunnittelija Maarit Kuikka, 30.6.asti,	LSKL

suunnittelija Pirjo Pietilä 4.8. alkaen	

LASTENSUOJELUN NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja	
Sosiaalikasvattaja Jouni Kerppola	Sosiaalipedagogit Talentia ry
Jäsenet	
Kasvatusjohtaja Kim Berglund	Perhekuntoutuskeskus Lauste ry
Toiminnanjohtaja Raili Bäck-Kiianmaa	Pesäpuu ry
Toiminnanjohtaja Pirjo Hakkarainen (12.10. alk.)	Perhehoitoliitto
Lastenpsykiatrian vastuualuejohtaja Kari Haukkamaa (20.10. asti)	HUS/Lasten ja nuorten sairaala
Läänin sosiaalitarkastaja Kristiina Hehku	Lääninhallitus
Kriisiperhetyöntekijä Riikka Huhtala	Suomen Lastenhoitoalan Liitto
Ylitarkastaja Anne Hujala	STM/Perhe- ja sosiaaliosasto
Ordförande i social- och hälsovårdsnämnden Anna Lena Karlsson-Finne	Finlands svenska socialförbund
Toiminnanjohtaja Jari Ketola (20.10. asti)	Perhehoitoliitto ry
Lastensuojelupäällikkö Anna-Liisa Koisti-Auer	SOS-Lapsikylä ry
Varapuheenjohtaja Kari Kokko	Ammatillisten Perhekotien Liitto
Erikoissuunnittelija Päivi Känkänen	STAKES
Lastensuojelupäällikkö Päivi Lahti	Lahden kaupunki
Sijaishuollon johtaja Raili Lappalainen	Kotkan kaupunki
Perhekeskustoiminnan päällikkö. Sisko Lounatvuori	Helsingin kaupunki
Toiminnanjohtaja Kirsi-Maria Manninen	Helsingin Ensikoti/Ensi- ja turvakotien liitto
Kehittämispäällikkö Paula Marjomaa	Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen
Johtaja Tina Mäkelä	Suomen Uusperheellisten Liitto ry
Johtava. sosiaalityöntekijä Päivi Irmeli Mäkinen	Hämeenlinnan kaupunki
Hallituksen puheenjohtaja Yrjö Männistö	Yhteiset lapsemme ry
Aluejohtaja Sanni Niskala	Nuorten Ystävät ry, Pohjolakoti
Palveluyksikön johtaja Anneli Nyrönen	Jyväskylän kaupunki
Toimitusjohtaja Aki Paavola	Etappi-ryhmä ry
Laitoshuoltotarkastaja Päivi Petrelius	Espoon kaupunki
Palvelupäällikkö Sisko Pirilä-Karlström	Oulun kaupunki
Sosiaalijohtaja Iiro Pöyhönen	Sosiaalijohto - Socialledning ry
Lasten sijaishuollon päällikkö Pirjo Rissanen	Helsingin kaupunki
Kasvatusjohtaja Varpu Sallinen	Vantaan kaupunki/Perhepalvelut/Viertolan vastaanottokoti
Johtaja Matti Salminen	Sippolan koulukodin kannatusyhdistys ry
Toiminnanjohtaja Pia Sundell	Barnavårdsföreningen i Finland r.f.
Psykologian tohtori Sirpa Taskinen	Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry
Sosiaalityöntekijä Helena Tiheäsalo	Turun kaupunki
Ylilääkäri Erja Tuompo-Johansson (20.10. asti)	HUS/ Jorvin sairaala, Lastenpsyk. yks.
Hallituksen puheenjohtaja, tj. Pasi Vallivuori	Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen ammattiliitto STEKA ry
Erityisasiantuntija Jaana Viemerö	Kuntaliitto
Hallituksen jäsen Seija Villikka	Adoptioperheet
Lehtori Tuula Wallenius	DIAK/Kirkon Srk-opiston Säätio
Sijaishuoltopäällikkö Timo Wikman	Tampereen kaupunki
Lapsiperheiden tukiyksikön esimies Johanna Will-Orava	Mikkelin kaupunki

Kuntayhtymän johtaja Pertti Ylitalo	Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymä
Sihteeri	
Projektipäällikkö Martti Kemppainen (30.6. asti) Suunnittelija Kaisu Muuronen (1.7. alkaen)	LSKL

MAAHANMUUTTAJALAPSET-NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja	
Perhepalvelujohtaja Raili Metsälä	Helsingin kaupunki, sosiaalivirasto
Jäsenet	
Sosiaaliohjaaja Mukhtar Abib	Helsingin kaupunki
Monikulttuuristen asiain päällikkö Anne Alitolppa-Niitamo	Väestöliitto ry/Kotipuu
Lastenhoitaja Anna-Riitta Eloranta	Suomen Lastenhoitoalan Liitto
Sosiaalityöntekijä Maarit Hopiavuori	Tampereen kaupunki
Lastensuojelun sosiaalityöntekijä Leena Häll	Lappeenrannan kaupunki
Maahanmuuttajakoordinaattori Pirkko Matkaselkä	Vantaan kaupunki/Myyrmäen sosiaali- ja terveysasema
Psykologi Jari-Pekka Meskanen	Helsingin kaupunki
Sosiaalityöntekijä Riitta Moghaddam	Espoon kaupunki
Järjestösihteeri Katriina Munukka	Erityishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry
Kehittämispäällikkö Helena Niemi	Ensi- ja turvakotien liitto
Maahanmuuttoasian päällikkö Pirjo Pajunen	Pirkanmaan TE-keskus
Toiminnanjohtaja Seija Poikonen	Adoptioperheet ry
Maahanmuuttajatyön johtaja Pirjo Puolakka	Kotkan kaupunki
Erikoissuunnittelija Leena-Maija Qvist	Sisäasiainministeriö
Perheteroiminnan kehittäjä Eija Rieppola	Parasta Lapsille ry
Monikulttuurisuuden koordinaattori Tua Sjöblom	Hämeenlinnan kaupunki
Palvelualueen päällikkö Leena Tervonen	Turun kaupunki
Pakolaissihteeri Pia Tulla-Boaffo	Mikkelin kaupunki
Johtava sosiaalityöntekijä Alli Uusijärvi	Helsingin kaupunki
Nuorisotyöntekijä Jaakko Vaismaa	Perhehoitoliitto
Sihteeri	
Suunnittelija Taina Martistkainen	LSKL

VARHAISKASVATUKSEN JA EHKÄISEVÄN LASTENSUOJELUN NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja	
Sosiaalineuvos Jouko Kalliomaa	Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö
Jäsenet	
Erityisasiantuntija Kristiina Cleve	Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Lehtori Leena Graeffe	Helsingin yliopisto
Erityisasiantuntija Anna-Maija Haliseva-Lahtinen	Kuntaliitto
Opetustoimenjohtaja Barbro Högström	Espoon kaupunki
Lastenhoitotoimen osastojohtaja Mona Jonsson	Väestöliitto ry
Päivähoidon johtaja Satu Järvenkallas	Helsingin kaupunki
Pääsihteeri Mirjam Kalland	Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Johtaja Kati Kivisaari	Kuulonhuoltoliitto
Varhaiskasvatuspalvelujen johtaja Marjatta Korhonen	Hämeenlinnan kaupunki

Toiminnanjohtaja Ulla Kumpula (26.5. alkaen)	Suomen Monikkoperheet ry
Johtaja Sinikka Kuosmanen	Ensi- ja turvakotien liitto
Toiminnanjohtaja Pekka Larkela	Suomen Uusperheellisten Liitto ry
Ylitarkastaja (sij.) Elina Nivala (11.12. alkaen)	Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Toiminnanjohtaja Jaakko Nuotio	Nuorten Palvelu ry
Suunnittelija Esa Nyman	Kehitysvammaisten tukiliitto
Varhaiskasvatussihteeri Heljä Petäjä	Kirkkohallitus
Koulukuraattori Jenni Puustell-Kaskimo	Lasten kesä ry
DI Bodil Rosengren	Yksinhuoltajien ja yhteishuoltajien liitto
Projektityöntekijä Anne Saarinen	Suomen Lastenhoitoalan Liitto
Päivähoidon tarkastaja Kristiina Sillman	Turun kaupunki
Lehtori Juha Säkkinen	Suomen kirkon Seurakuntaopiston säätiö
Kasvatustiet. kand. Vera Tarvonen	Kansallinen Lastenliitto ry (aik. Minijellonat)
Päivähoidon johtaja Hilka Toiviainen	Hyvinkään kaupunki
Ylitarkastaja Päivi Tuononen (11.12. asti)	STM/Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Tulosaluejohtaja Pirjo Tuosa	Jyväskylän kaupunki
Erityisasiantuntija Marjo Varsa	Talentia ry
Päivähoidon johtaja Leena Viitasaari	Tampereen kaupunki
Kehittämispäällikkö Anna-Leena Välimäki	STAKES
Kehityopsykologi Christine Välivaara	Pesäpuu ry
Sihteeri	
Suunnittelija Pirjo Honkavaara	LSKL

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUTOIMIKUNTA

Puheenjohtaja	
Palvelujohtaja Mirja Saarni	Oulun kaupunki
Jäsenet	
Toimialajohtaja Pauli Parviainen	Nuorten Palvelu ry
Koulutuspäällikkö Liisa Sointu	HY/koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Informaatikko Vappu Turunen	Nuorisotiedon kirjasto
Sihteeri	
Suunnittelija Pirjo Honkavaara	LSKL

LAPSEN OIKEUDET JA LAPSIPOLITIikka -TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja	
Pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta	Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen
Jäsenet	
Kehittämispäällikkö Johanna Barkman	Pesäpuu ry
Lapsiasiamies Tiia Heinäsuu(9.12. asti)	Tampereen kaupunki
Toimitusjohtaja Helena Hiila	Väestöliitto ry
Kehittämiskonsultti Taina Hussi	Helsingin kaupunki
Johtava asiantuntija Esa Iivonen	Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Lapsi- ja perhetyön kouluttaja Tiina Kangasmaa	Suomen Evankelisluterilaisten Seurakuntien Lapsityön Keskus ry
Valt.kand. Aune Karhumäki	Suomen Monikkoperheet ry
Sosiaalipolitiikan ja kuntayhteistyön koordinaattori Jutta Keski-Korhonen	Kehitysvammaisten Tukiliitto
Vs. Lapsiasiamies Mia Lumio (9.12. alkaen)	Tampereen kaupunki
Lapsen oikeuksien asiantuntija Sointu Möller	Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen
Kehittämispäällikkö Mikko Oranen	Ensi- ja turvakotien liitto
Kehittämissuunnittelija. Hanna-Liisa Piiroinen	SOS-Lapsikylä ry

Toiminnanjohtaja. Tiina Piironen (11.12. asti), toiminnanjohtaja Herttaliisa Tuure (11.12.alkaen)	Kansallinen Lastenliitto ry (aik. Minijellonat)
Sihteeri	
Kansainvälisten asiain suunnittelija Maarit Kuikka (30.6. asti), Pirjo Pietilä (30.6. alkaen)	LSKL
Viestintäpäällikkö Annamajja Puonti (3.9. asti), Hanna- Mari Savolainen (3.9. lähtien)	LSKL

VIESTINTÄASIAIN TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja	
Toimitusjohtaja Ritva Karinsalo	Ensi- ja turvakotien liitto
Jäsenet	
Opisk.kuraattori Hannele Davidsson	Adoptioperheet
Viestintäpäällikkö Jouni Kempas	RAY
Vt. viestintäpäällikkö Jarno Kinnunen (26.5. alkaen)	Nuorten Ystävät ry
Viestintäjohtaja Liisa Partio	Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Viestintäpäällikkö Aija Rikala	SOS-Lapsikylä ry
Viestintäpäällikkö Pertti Saarela (26.5. asti)	Nuorten Ystävät ry
Tiedotuspäällikkö Merja Saarikoski	Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen
Tiedottaja Mikko Savolainen	Ensi- ja turvakotien liitto
Viestintäpäällikkö Pirjo Tiippana	Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto STKL ry
Toiminnanjohtaja Leena Vasankari-Väyrynen	Sylva ry
Sihteeri	
Viestintäpäällikkö Annamajja Puonti (3.9. asti) (Hanna- Mari Savolainen 4.9. lähtien)	LSKL

LAPSEN MAAILMA -LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO

Puheenjohtaja	
Kehityspäällikkö Markku Lehtinen	Turun kaupunki
Jäsenet	
Toimittaja Sakari Heiskanen	
Viestintäpäällikkö Kristiina Koskiluoma	Talentia ry
Kirjailija Raili Mikkanen	
Markkinointipäällikkö Sari Vapaavuori	Helsingin Sanomat
Toimittaja, hum. kand. Tuula Virkkunen	Sylva ry
Toiminnanjohtaja Mauri Upanne (päätoimittaja)	LSKL
Sihteeri	
Toimitussihteeri Anu Jämsén	LSKL

KOTIMAINEN YHTEISTYÖ 2008

Viranomaisten asettamat elimet

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lapsiasiain neuvottelukunta	Pentti Arajärvi, varajäsen Elisabet Hakkola
Lapsiasiain neuvottelukunta/lastensuojelijaosto	Seppo Sauro
Lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin neuvottelukunta	Mauri Upanne, varajäsen
Lasten seksuaalisen hyväksikäytön selvittämisen asiantuntijaryhmä	Heikki Sariola, jäsen
Varhaisen puuttumisen vastuuyhdyshenkilöverkosto ja johtoryhmä	Mauri Upanne, jäsen
Vuoden Isä -työryhmä	Mauri Upanne, jäsen

Sisäasiainministeriö

Kotouttamisrahaston johtoryhmä	Taina Martiskainen, jäsen, Seppo Sauro, varajäsen
Hallituksen ihmiskaupan vastaisen toimintasuunnitelman ohjausryhmä	Heikki Sariola, jäsen, Taina Martiskainen varajäsen
Sisäisen turvallisuuden ohjelman Arjen turvallisuus - asiantuntijatyöryhmän seksuaalisen hyväksikäytön valmistelun (grooming) ehkäisyä käsittelevä alatyöryhmä	Heikki Sariola, jäsen

Edustus eri yhteisöissä

Aikakauslehtien liitto

- Koulutustyöryhmä (Anu Jämsén, jäsen)

Allianssi ry

- Nuorisotiedon kirjasto (Pirjo Honkavaara, kirjastotoimikunnan jäsen)

Culminatium

- Innovatiiviset lastensuojeluohjelmat pääkaupunkiseudulla (ILO), ohjausryhmä (Seppo Sauro, jäsen) vuoden 2008 loppuun asti

Erityishuoltojärjestöjen liitto EIJÄ ry

- Valtakunnallinen lastensuojelun tukihenkilötoiminnan kehittämishanke (VATUKE) (Pirjo Honkavaara, ohjausryhmän jäsen)

European Cities Against Child Poverty (ECACP) – Suomen verkosto

- (Taina Martiskainen, jäsen kevät 2008, Pirjo Pietilä syksy 2008)

ILO - Pääkaupunkiseudun Innovatiiviset Lastensuojeluohjelmat

- Seurantaryhmä (Seppo Sauro, jäsen)
- laadunarviointityöryhmä (Seppo Sauro, jäsen ja Reima Orvasto, jäsen)

Itsenäisyyden Juhlavuoden Lastenrahaston Säätiö ITLA

- Hallitus: Pentti Arajärvi, puheenjohtaja (varalla Seppo Sauro), Eeva Kuuskoski (Mauri Upanne) ja Elisabet Hakkola (Annikki Alho)

Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö

- Valtuuskunta (Pirjo Honkavaara, jäsen)

Lasten, nuorten ja perheiden talo -hanke, Turku

- (Reima Orvasto)

Lasten Päivän Säätiö

- Valtuutuskunta: Pentti Arajärvi (pj.), (varalla Raili Metsälä) Markku Lehtinen (varalla Seppo Sauro) Mauri Upanne (varalla Anna Roinevirta)

Leonardo da Vinci -ohjelma (Pori) lasten sijaishuollon laatuhanke

- seurantaryhmä (Seppo Sauro, jäsen), vuoden 2008 loppuun

Miessakit

- Hallitus (Heikki Sariola, jäsen)

Niilo Mäki Säätiö

- valtuuskunta (Mauri Upanne, varapuheenjohtaja)

Perhehoitajien valtakunnallinen rekrytointihanke

- (Kaisu Muuronen, jäsen)

Pesäpuu ry

- TAIMIKKO -projekti (Taina Martiskainen, ideointityöryhmän jäsen)

Poliisiammattikorkeakoulun Lapsiuhritutkimus

- seurantaryhmä (Heikki Sariola, jäsen)

Pääkaupunkiseudun lastensuojelun kehittämissyksikkö

- Neuvottelukunta (Martti Kemppainen, jäsen)

Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikkö

- Ohjausryhmä (Seppo Sauro, jäsen)

Sosiaali- ja terveystyöryhmien yhteistyöyhdistys YTY

- Lastensuojeluryhmä (Mauri Upanne, jäsen)

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto STKL ry

- Sosiaalinen ulottuvuus EU:ssa ja globalisaatiossa -työryhmä (jäsen Maarit Kuikka kevät 2008, Pirjo Pietilä syyskuu 2008)

Sosiaalitalo

- Paljonko on paljon (POP) – Sosiaalipalvelujen talous ja vaikuttavuus: Think Tank -ryhmä (Seppo Sauro, jäsen)

Suomen köyhyyden vastainen verkosto EAPN-FIN

- Pirjo Honkavaara, edustaja sekä Lapsiköyhyys-työryhmän jäsen
- Lapsiköyhyystyöryhmä (jäsen Maarit Kuikka kevät 2008, Pirjo Honkavaara syyskuu 2008)

Suomen Leikki- ja lelumuseon ystävät

- hallitus (Seppo Sauro, varapuheenjohtaja, Pirjo Honkavaara, sihteeri)

Suomen Ratsastajainliitto

- Sosiaalipedagogisen hevostoiminnan ohjausryhmä (Heikki Koiso-Kanttila, jäsen)

Turun lastenhuoltotyöntekijät ry

- Hallitus (Reima Orvasto, varapuheenjohtaja)

Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt

- Palveluohjaus – Yhdessä arkeen -projektin ohjausryhmä (Reima Orvasto, jäsen)

Varsinais-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy VASSO Ab

- IT -neuvottelukunta (Reima Orvasto, jäsen)

Yhteiskuntaviestinnän yhdistys YVY

- (Annamaija Puonti, puheenjohtaja)

Yhteiset Lapsemme ry

- Maahanmuuttajaperhetyön ja avohuollon kehittäminen -hanke (Marti Kemppainen, neuvottelukunnan jäsen)
- Psykososiaalisen arvioinnin kehittäminen yksintulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseen -projektin ohjausryhmä (Taina Martiskainen, jäsen)

Lapsi- ja pakolaisjärjestöjen yhteinen Monikulttuurinen lapsen etu -verkosto

- (Taina Martiskainen, jäsen)

Yhteisöt, joissa keskusliitto on jäsenenä

- Aikakauslehtien Liitto (Aikakausmedia)
- Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry
- Kehitysyhteistyön Palvelukeskus Keka ry
- Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry
- Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto STKL ry
- Suomen kiinteistöliitto
- Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen verkosto EAPN-Fin
- Suomen YK-liitto
- Terveyden edistämisen keskus ry
- Vajaaliikkeisten Kunto Bot för Rörelsehindrare r.y.
- Yhteiskuntaviestinnän yhdistys YVY ry

JÄSENYYS JA TOIMINTA KANSAINVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ JA VERKOSTOISSA 2008

Jäsenyys

- ECPAT International – End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes (Heikki Sariola)
- EUROCHILD AISBL – promoting the welfare and rights of children and young people (Maarit Kuikka kevätkaudella, Pirjo Pietilä syyskaudella)
- FICE – Fédération Internationale des Communautés Educatives (International Federation of Educative Communities) (Martti Kemppainen, varapuheenjohtaja ja Professional Exchange Program, Suomen koordinaattori)
 - FICE/Unkari, Gyermekvédelem – ammattilehden toimituskunta (Martti Kemppainen, jäsen)
 - FICE Anniversary Books Steering Group (Martti Kemppainen)
- IFCO – International Foster Care Organisation (Maarit Kuikka, Martti Kemppainen)
- IFCW – International Forum for Child Welfare (Mauri Upanne, Maarit Kuikka kevätkaudella, Pirjo Pietilä syyskaudella)
- OMEP – Organisation Mondiale pour l’Education Préscolaire /World Organisation for Early Childhood Education (Pirjo Honkavaara)

Yhteistyö

- CHILDCENTRE - Children at Risk in the Baltic Sea Region – Itämerenmaiden neuvoston hanke (Heikki Sariola)
- EPOCH – End Physical Punishment of Children Worldwide (Heikki Sariola)
- ISPCAN – International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect (Heikki Sariola)
- NGO Group for the Convention on the Rights of the Child (Maarit Kuikka kevätkaudella, Pirjo Pietilä syyskaudella)
- Cooperation on Children at Risk. Itämerenmaiden neuvoston ylläpitämä Itämerenmaiden työryhmä (Heikki Sariola)
- Pohjoismaisen lapsiuhrituskimuksen yhteistyön koordinoitiverkosto (Heikki Sariola)
- Pohjoismaisen lastensuojelukongressin suunnittelutyöryhmä (Annamaija Puonti ja Maarit Kuikka kevät 2008, Pirjo Pietilä syys 2008)
- Separated Children in Europe Programme (SCEP) (Taina Martiskainen, järjestöverkoston jäsen ja johtoryhmän jäsen)

KOULUTUSTILAISUUDET, TAPAHTUMAT JA VIERRAILUT 2008

Tammikuu

- 31.1. Erasmus-opiskelijoita (30) eri Euroopan maista, toiminnan esittely.

Helmikuu

- 5.2. vuosittainen yhdessä ulkoasiainministeriön kanssa järjestettävä YK:n lapsen oikeuksien yleissopimukseen liittyvä seminaari teemana lapsiin kohdistuva väkivalta Säätytalossa Helsingissä, osanottajia 180.

Maaliskuu

- Våldets Offer – Vårt Ansvar -kongressi 3.-5.3. Scandic Continentalissa Helsingissä. Keskusliitto mukana järjestelyissä.
- Seitsemän lukiolaista 3.3. Espoosta, toiminnan esittely.
- Kaksi kasvatustieteen opiskelijaa 4.3. Helsingin yliopistosta, toiminnan esittely.
- 30 opiskelijaa Variasta Vantaalta 11.3., toiminnan esittely.
- Venäjän lastensuojelun kehittäminen -hankkeen seminaari Lappeenrannassa 4-6.3. (noin 25 osallistujaa, joista 18 Karjalan tasavallasta). Yhteistyössä Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskuksen Palmenian kanssa.

Huhtikuu

- 22.4. Ruotsin SOS-Barnabyarin edustajan Niki Westerbergin vierailu.

Toukokuu

- Lapsi kuluttajana – mikä on yritysten yhteiskuntavastuu? -seminaari Kansallismuseon auditoriossa Helsingissä. Keskusliitto mukana järjestelyissä, n. 90 osanottajaa.

Kesäkuu

- FICE -kongressi 11.–13.6. Finlandia-talossa Helsingissä. Osanottajia n. 280.
- FICE 2008 Nuorten kongressi / FICE 2008 Youth congress 8.-14.6.2008. Maailmankongressin yhteydessä järjestetty erillinen tapahtuma sijaishuollossa oleville 15–20-vuotiaille nuorille. Nuorten kongressi käynnistyi Eerikkilän Urheiluoopistolla Tammelassa 8.-12.6. ja päättyi Helsinkiin 12.–14.6. Helsingissä nuoret osallistuivat Finlandia-talolla pidettyyn maailmankongressiin, johon he olivat myös valmistelleet esityksen.
- 9.6. intialaisen Liberal Association for Movement of People LAMP:in edustajan Malay Dewanji'n vierailu.

Elokuu

- Sosiaali- ja terveysministeriö/peruspalveluministeri Paula Risikon asiantuntijakokous 27.8. huoltajuuksiin liittyvästä sovittelutoiminnasta ja siihen liittyvistä kehittämistarpeista.
- Ulkoasiainministeriön keskustelutilaisuus 26.8. YK:n Lapsen oikeuksien yleissopimuksen täytäntöönpanosta; Suomen neljännen määräaikaisraportin valmistelusta.

Syyskuu

- 4. Parisuhdepäivät 17.- 18.9. Kuntatalolla Helsingissä, n. 200 osallistujaa. Keskusliitto mukana järjestelyissä yhdessä Ensi- ja turvakotien liiton, Kataja ry:n, Kirkkohallituksen Perheasioiden, Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Suomen Kuntaliiton, Suomen Uusperheellisten liiton, Väestöliiton ja Yksinhooltajien ja yhteishuoltajien liiton kanssa.

- Lapsuudentutkimuksen aamukahvit eduskunnassa 19.9.2008. ITLA järjesti yhteistyössä Eduskunnan Lapsen puolesta -verkoston, lapsiasiavaltuutetun, Lastensuojelun Keskusliiton ja lapsuudentutkimuksen seuran ja lapsuudentutkimuksen verkoston kanssa aamukahvitilaisuuden eduskunnassa.
- Kevin Brennan, Parliamentary Under Secretary of State for Children, Young People and Families, Iso-Britannia, vierailu 2.9. aiheena Suomen sijaishuolto.
- 27 opiskelijaa Laajasalon opistosta 24.9., toiminnan esittely.

Lokakuu

- Valtakunnalliset Lastensuojelupäivät 7.-8.10. ja Johtajapäivä 9.10. Jyväskylässä. Osanottajia 1 150 ja 350.
- Hollantilainen järjestö NIDOS tutustui 6.-7.10. ilman huoltajaa tulleiden turvapaikanhakijalasten edustajajärjestelmään. Keskusliitto järjesti tapaamisen viranomaisten ja muiden toimijoiden kesken.
- Viisi opiskelijaa Amiedusta 2.10., toiminnan esittely.
- Kaksi sosiaalialan opiskelijaa 23.10., toiminnan esittely.

Marraskuu

- FICE Unkarin kanssa järjestetty suomalaisten vastavierailu Unkariin 3.-6.11. Matkakohde oli Budapest, ja myös vierailukohteet sijaitsivat Budapestissä tai sen lähialueilla. Vierailulle osallistui yhteensä 13 henkilöä. He edustivat Jyväskylän kaupunkia, Vantaan kaupunkia (Viertolan vastaanottokoti), Lausteen perhekuntoutuskeskusta ja Kasvun yhteisöjä.
- Suomen suurlähettilään Euroopan neuvostossa Irma Ertmanin ja hänen sijaisensa Ann-Christine Krankin vierailu, aiheena lasten asemaa koskevan strategian laadinta, keskeisinä aiheina lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen, ”lapsiystävällinen” oikeusjärjestelmä sekä lasten osallistumisen kehittäminen.
- Lapsen oikeus hyvään elämään, YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus 20 vuotta; juhluvuoden avausseminaari 20.11. Säätötilassa. Yhteistyössä Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelman, lapsen oikeuksia edistävien järjestöjen, lapsiasiavaltuutetun, kirkkohallituksen ja kirkollisten palvelujärjestöjen kanssa. Osallistujamäärä 180.
- Venäjän lastensuojelun kehittäminen” -hankkeen päätösseminaarit pidettiin Moskovassa Venäjän federaation liittoneuvostossa 14.11. (45 osanottajaa) sekä eduskunnan auditoriossa Helsingissä 21.11. (noin 30 osanottajaa).
- Erasmus-opiskelijoita (30) 3.11., toiminnan esittely.
- Viisi opiskelijaa Laureasta 12.11., toiminnan esittely.

Joulukuu

- Viisi aikuisopiskelijaa Laureasta 19.12., toiminnan esittely.

Neuvo-projekti

- 6.11. Turun pilotin päätösseminaari, Pharmacy, Turku, 50 osallistujaa
- 16.12. Luento nuorten aikuisten parisuhteista, Neuvon tilat, 15 osallistujaa

Neuvo-projekti mukana järjestelyissä

- 6.6. Väestöliiton seminaari Sovittelu huoltajuuskiistoissa., Eduskunnan pikkuparlamentti, Kansalaisinfo, n. 50 osallistujaa.

-
- 17.6. karhumäkeläisten vierailu Neuvossa, 15 osallistujaa.
 - 17.–18.9. Parisuhdetyön neuvottelupäivät, Kuntatalo, Helsinki, n.180 osallistujaa. (Neuvo osallistui päivien suunnitteluun .)
 - 27.5. Varsinais-Suomen pienten perheneuvoloiden koulutuspäivä.. Lieto, Nautelankoski, n. 30 osallistujaa.
 - 23.10. Helsingin kaupungin Lapaset -hankkeen kumppanusseminaari, n. 200 osallistujaa.
 - 31.10. Espoon väkivallattoman viikon messut, Espoon valtuustotalo. Neuvo-hankkeen esittely, n. 100 osallistujaa.
 - 25.-26.10. Osaava Nainen -messut, Turun messukeskus, alaseminaari Vanhemmuus eron jälkeen. Yhteistyössä MLL Varsinais-Suomen piirin kanssa.
 - 7.11. Kasvatus- ja perheneuvontaliiton järjestämä koulutuspäivä Ero koettelee jokaista, Helsingissä.
 - 17.11. Perhetalo Heidekenin vihkiäiset Turussa. Neuvo-projekti esittely osana Perhetalon toimintaa.
 - 3.12. Väestöliiton sisäinen kehittämispäivä, n. 15 osallistujaa.

KUULEMISET, KANNANOTOT, LAUSUNNOT JA VAIKUTTAJATOIMINTA 2008

Tammikuu

Lausunto

- Sosiaali- ja terveysministeriö: Selvitysmiesraportista ministeriön alaisten virastojen ja laitosten voimavarojen uudelleen suuntaamisesta.
- Ympäristöministeriö: Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta.
- Sosiaalialan tietoteknologiahanke: Sosiaalihuollon teknisen asiakirjastandardin valinnasta (Lapsitiedon keskus -hanke).

Kannanotto

- Sosiaali- ja terveysministeriö, ministeri Paula Risikko: Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen vaatimus alkoholin varoitusmerkintöjä koskevien neuvottelujen jatkamisesta EU:n komission kanssa. Keskusliitto oli yksi 17:sta allekirjoittajasta.

Helmikuu

Lausunto

- Ulkoasiainministeriö: YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen täytäntöönpanosta Suomen neljännen määräaikaissraportin valmisteluun.

Toukokuu

Kannanotto

- Keskusliiton liittokokous: Lastensuojelun voimavarojen lisäämisestä valtionhallinnossa.
- Oikeusministeriö: Keskusliiton ehdotus uusiksi säännöksiksi rikoslakiin.
- Lapsi- ja pakolaisjärjestöjen yhteinen monikulttuurinen lapsen etu -verkosto: Kehittämisehdotukset Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman sihteerille Markus Ojakoskelle.

Elokuu

Lausunto

- Sosiaalialan tietoteknologiahanke: Lastensuojelussa käytettävistä asiakastiedoista.

Kuuleminen

- Sosiaali- ja terveysministeriö: Kommentit sosiaali- ja terveysministeriön kuulemistilaisuuteen luonnoksesta hallituksen esitykseksi lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvistä selvityksistä maksettavasta korvauksesta (STM 061:00/2008).

Syyskuu

Kannanotto

Eduskuntaryhmät: Järjestöjen yhteinen kannanotto pakolaisten vastaanoton ja kotouttamisen määrärahojen korottamiseksi vuoden 2009 talousarviossa ja resurssien varmistamiseksi erityisesti lasten vastaanottoon. Keskusliitto osallistui kannanoton valmisteluun ja oli mukana allekirjoittajana.

Lokakuu

Lausunto

- Opetusministeriö: Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmasta 2007 – 2011.
- Sosiaalialan teknologiahanke: Kasvatus- ja perheneuvonnassa käytettävistä asiakastiedoista.

Kuuleminen

- Eduskunnan valtiovarainvaliokunta/Kunta- ja terveysjaosto: HE 116/2008 vp valtion talousarvioksi vuodelle 2009/Sosiaali- ja terveysviraston hallinnonalan pääluokka/Uuden lastensuojelulain toimivuus ja resurssien riittävyys; lapsiperheiden asema.
- Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sosiaali- ja työjaosto: Hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2008; sosiaali- ja terveysministeriön pääluokka uuden lastensuojelulain täytäntöönpano ja kuntien mahdollisuudet selviytyä lain asettamista velvoitteista.

Marraskuu

Lausunto

- Sosiaali- ja terveysministeriö: Asetusluonnos neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suunterveydenhuollosta.

Joulukuu

Lausunto

- Ulkoasiainministeriö: Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen Suomen määräaikaisraportin valmisteluun (muu kuin ympärileikkauksia koskeva osuus).
- Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta, Neuvoston puheenjohtajisto: Jäsen ehdotuksesta, joka koskee ihmiskaupan uhriksi joutuvia lapsia (A1449/medborgar).

Lausunto ja kuuleminen

- Eduskunnan sivistysvaliokunta sekä sosiaali- ja terveysvaliokunta: Valtioneuvoston selonteosta kotouttamislain toimeenpanosta (VNS 4/2008 vp).
- Muistio sisäasiainministeriön maahanmuutto-osastolle 28.2. sen valmistellessa kotouttamislain selontekoa.

Vetoamukset

- Ilman huoltajaa saapuneita turvapaikanhakijalapsia jo yli 600 – Lastensuojelun Keskusliitto vetoaa jäsenyhteisöihinsä näiden lasten auttamiseksi.

JULKAISUT 2008

Neuvo-projekti:

- *Ero lapsiperheessä – miten tukea lasta ja vanhempia*
- *Ero haastaa vanhemmuuden*

Lisäpainokset:

- *Tyynen rauhallisesti*
- *Kekseliäs kasvatus*

Englanninkielinen yleisesite *Finland and its children – challenges and responses*

Elina Ekholm, Taina Martiskainen, Anna Mikkonen: UNHCR: *Access to Quality Education for Asylum-seeking and Refugee Children in Europe - Finland Country Report.*

Sanna Heikkilä-Daskalopoulos: *Maahanmuuttajataustaiset lapset ja perheet palvelujärjestelmässä – asiantuntijoiden näkökulmia*

Noora Ellonen, Juha Kääriäinen, Venla Salmi, Heikki Sariola: *Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset - Tutkimus peruskoulun 6. ja 9. luokan oppilaiden kokemasta väkivallasta (Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 71/2008 Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimustiedonantoja 87.)*

Riitta Viitala, Marjatta Kekkonen, Auli Paavola: *PERHE-hankkeen loppuraportti, STM*

Lastensuojelun Keskusliitto & Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, Tero Ristimäki, Heikki Sariola, Janne Seppälä, Marjo Varsa: *Lastensuojelulain toteutuminen, Elokuu 2008,*

WWW-SIVUSTOT JA TIETOKANNAT

www.lskl.fi

www.lapsitieto.fi (Lapsitiedon Keskus -projekti)

www.lapsenmaailma-lehti.fi

PALVE -tietokanta (lasten ja nuorten hyvinvointipalvelut)

www.alalyolasta.fi ja www.älälyölasta.fi (Älä lyö lasta -kampanja)

www.eroneuvo.fi (NEUVO-projekti)

www.eroretki.fi

www.tuelasta.fi

www.FICEcongress2008.fi

HUOMIONOSOITUKSET 2008

Lastensuojelun Keskusliitto

Hopeinen lastensuojelumitali

Elisabet Hakkola, Barnvårdsföreningen i Finland r.f.
(hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan jäsen)

Heikki Soininen, Nuorten Tukikodit ry

Pronssinen lastensuojelumitali

Juhani Leino, Perhekuntoutuskeskus Lauste ry ja erityiskoulu

Sijaisvanhemman ansiomerkki

Marketta Korhonen, Barnvårdsföreningen i Finland r.f.

Muut tahot

Järjestöneuvoksen arvonimi

Marja Irjala, Nuorten Ystävät ry

Valkoisen ruusun ritarikunnan ansioristi

Markku Lehtinen, Turun kaupunki (hallituksen ja työvaliokunnan jäsen)

HENKILÖKUNTA 2008

Vakinaiset työntekijät

Honkavaara Pirjo	suunnittelija, kirjasto ja varhaiskasvatus
Jämsén Anu	toimitussihteeri, Lapsen Maailma -lehti
Kemppainen Martti	projektipäällikkö, sijaishuolto, lähialuehankkeet (vuorotteluvapaa 1.7. alkaen)
Koiso-Kanttila Heikki	projektijohtaja ma. (suunnittelija)Neuvo-projekti
Kuikka Maarit	suunnittelija, kansainväliset asiat (toimivapaa 1.7. alkaen)
Laakkonen Eila	tietopalvelusihteeri
Lindahl Marga	toiminnanjohtajan sihteeri
Lindholm Monica	toimistos sihteeri
Martiskainen Taina	suunnittelija, monikulttuurisuus
Paavola Auli*)	projektipäällikkö (toimivapaa 1.2.–31.7.)
Pajala Eija	toimistos sihteeri (vuorotteluvapaa 9.6. alkaen)
Puonti Annamajja	viestintäpäällikkö
Sariola Heikki	tutkija
Salo Arja	toimistoapulainen (osa-aikainen)
Sauro Seppo	asiantuntija, 1.3. alkaen ohjelmapäällikkö, toiminnanjohtajan sijainen
Siitonen Eira	talous- ja hallintopäällikkö 1.6. alkaen
Teittinen Aila	taloussihteeri
Upanne Mauri	toiminnanjohtaja
Hailuoto Seppo	talonmies (osa-aikainen)

Määräaikaiset työntekijät

Haapa Päivi	vertaistyön kehittäjä, Neuvo-projekti (äitiysvapaa 12.1. alkaen)
Jämsen Eliisa	kv. asiain harjoittelija, projektiassistentti (FICE-kongressi) 1.3.-31.8.
Kemppainen Senja	projektiassistentti/sijaishuolto 1.7. alkaen, suunnittelija ja ATK-yhdyshenkilö 1.11. alkaen (sijainen)
Kokko Ilona	projekti sihteeri (sijainen), Neuvo-projekti
Koskela Riikka	eropalvelujen kehittäjä, Neuvo-projekti (1.9. alkaen puoliaikainen)
Lahtiharju Virpi	vertaistyön kehittäjä (sijainen), Neuvo-projekti
Laakso Salla	projekti sihteeri, Neuvo-projekti (äitiysvapaa 10.1. alkaen)
Lehtinen Hannu	taluspäällikkö (sijainen) 24.6. asti
Leino Anna	koulutussihteeri 29.2. asti
Muuronen Kaisu	projektiassistentti 31.3. alkaen, koulutussuunnittelija 1.11. alkaen
Mykkänen-Hänninen Riitta	vertaistyön kehittäjä, Neuvo-projekti (projektijohtajan tehtävät 7.1.-29.2.)
Nieminen Pipsa	toimistos sihteeri 9.6.- 23.7.
Niskanen Anu	projektiassistentti, Lapsitiedon keskus -projekti
Orvasto Reima	projektipäällikkö, Lapsitiedon keskus -projekti, Turun kaupunki, projektityö 1.- 31.1. (80 %)
Paajanen Saara	viestintäassistentti, sijainen (äitiysvapaa 8.3. alkaen)
Paumo Merja	toimistos sihteeri (sijainen) 25.8. alkaen
Pietilä Pirjo	suunnittelija (sijainen), kansainväliset asiat 4.8. alkaen
Savolainen Hanna-Mari	viestintäassistentti (sijainen) ja LM-verkkosivuston toimittaja 2.1. alkaen, ATK-yhdyshenkilö 1.3.–30.10., hoitaa viestintäpäällikön tehtäviä 3.11. alkaen

*) Lapsiasianeuvottelukunnan sihteeri (STM) 1.1- 31.1. (1,5 päivää/viikko)
Ylitarkastaja STM ja lapsiasianeuvottelukunnan sihteeri 1.2.- 31.7.

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO
CENTRALFÖRBUNDET FÖR BARNSKYDD

Projektipäällikkö (LSKL), lapsiasianeuvottelukunnan sihteeri (1,5 päivää/viikko) ja
Lapsen oikeuksien juhluvuoden 2009 kampanjan pääsihteeri 1.8. alkaen (2 päivää/viikko)

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO
CENTRALFÖRBUNDET FÖR BARNSKYDD
